

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 178. szám — 1940 augusztus 7 szerda — Ára: 12 fillér

Bossy követ kedden este elutazott Budapestre

A román kormány megbízta az előkészítő tárgyalásokkal. — A követ elutazása előtt hosszas tanácskozást folytatott Manoilescu román külügyminiszterrel

Nem igaz, hogy a magyar követelések mérséklésére tett volna felhívást Németország és Olaszország. — A német sajtó hangoztatja: hogy Romániának érdeke a megegyezés

Elvi megegyezés Románia és Bulgária között, Bulgária állítólag két megyét kap vissza

A nap külpolitikai krónikájában magyar szempontból legérdekesebb az alábbi bukaresti távirat, melyet a Bud. Tud. közöl és így szól:

Bossy római román követ, akit kormánya Bukarestbe hívott, hogy a magyar kormánnyal a területi kérdések rendezéséről az előkészítő tárgyalásokkal megbizva, kedden beható tárgyalásokat folytatott a kormány tagjaival. Ez alkalommal Bossy követ megkapta azokat az iránymeghatározásokat, amelyeket budapesti tárgyalásai során szem előtt kell tartania. Hír szerint Bossy követ kedd este

elindul Budapestre. A kedd délutáni bukaresti lapok egyébként sem a bolgár-román, sem a magyar-román kérdéssel nem foglalkoznak.

A román kormány ha azt akarja, hogy a megbeszélések nyugodt légkörben kezdődjenek, akkor elsősorban sajtóját kell megfékezni, mely az utóbbi napokban már példátlan véres hangot ütött meg, amire például a Curentul, mely már a román kaszák élesítéséről beszél. Nagyon öröndetes volna, ha tényleg a román sajtó jobb belátásra ébredt volna, mert olyan fenyegető hangok mellett, mint amilyenek Romániában mindennaposak voltak, békés kibontakozást aligha lehet találni. Általában a román kormánynak bele kell törődnie az új európai rendbe.

Magyarország most is, mint azelőtt, el van telve a vágytól, hogy a felmerült kérdéseket a tengelypolitika szellemében: tehát igazságos alapon, barátságos megegyezés útján oldja meg s ezzel megvesse alapját a keleti szomszédjával való szilárd barátságnak és termékeny együttműködésnek.

Most tehát a román kormánynak a sor, hogy megmutassa: hajlandó-e a tengelyhatalmaktól kiinduló kezdeményezést ebben a szellemben megérténi.

EGY CAFOLAT

Belgrádi jelentés szerint a Pravda c. belgrádi lap vezetőhelyen közölt római tudósításában azt írja, hogy Németország és Olaszország azt tanácsolta volna Magyarországnak, hogy mérsékelje követeléseit, különben nem kerülhetne sor békés megegyezésre Magyarország és Románia között.

Magyar illetékes helyen kijelentették a MTI munkatársának, hogy

ez az információ teljesen légből kapott tendenciózus ferdtítés.

BOLGÁR KÜLDÖTTÉG MEGY BUKARESTBE

Bukaresti MTI jelentés szerint Cadere belgrádi román követ, aki a román kormány részéről a román-bolgár hivatalos tárgyalások előkészítésével volt megbízva, kedden délután Szófiából jövet visszaérkezett Bukarestbe. Cadere magával hozta a bolgár kormány választát. Jól értesült bukaresti körökben úgy tudják, hogy a két állam közötti megegyezésnek nincsen legyőzhetetlen akadály, csupán a részletkérdések megoldása van még hátra. Bulgária az 1913. évi határvonalat kéri. Ez két megye, Durostor és Caliacra átengedését jelenti, amihez Románia kisebb-nagyobb módosítással hajlandó hozzájárulni.

A hivatalos tárgyalások megkezdésére hír szerint augusztus 10—12 között bolgár küldöttség érkezik Bukarestbe, amelyet egyes hírek szerint Filov miniszterelnök és Bozsilov pénzügyminiszter, más hírek szerint Bozsilov pénzügyminiszter és a bolgár hadsereg egyik tábornoka vezet. Bossy római román követ Bukarestbe érkezett, ahonnan a napokban a román kormány utasításával Budapestre utazik, hogy a magyar kormánnyal érintkezésbe lépjen a hivatalos magyar-román tárgyalások előkészítése céljából.

ELVI MEGEGYEZÉS BULGÁRIA ÉS ROMÁNIA KÖZÖTT

Belgrádi MTI jelentés szerint a keddi jugoszláv lapok igen behatóan foglalkoznak a bolgár-román vitával és megoldását küszöbön állónak mondják.

A Politika azt állítja, hogy a bolgár követelések a 1912-es határokra vonatkoznak. Ambar hivatalos jelentés mindezeideig nem jelent meg, bolgár politikai körökben azt hiszik, hogy Cadere belgrádi román nagykövet és a bolgár miniszterelnök között folyó tárgyalások eredményesen haladnak előre és a következő két napon belül a bolgár küldöttség Romániába utazik a tárgyalások befejezésére.

Szófiában azt hiszik, hogy Románia elhatározta magát Dobrudzsának egy határozott gesztussal való átengedésére. A most folytatott előkészítő megbeszélések során Bulgária állítólag 18 millió leva

kártérítést követel, de Romániának is vannak jelentős pénzügyi igényei a húsz év során történt dobudzsai befektetésekért.

Szófiában az elvi megegyezés már létre is jött, bár Cadere nem volt meghatalmazása, hogy jogerős megállapodást kössön Bulgáriával.

A Vreme biztosra veszi, hogy Bulgária nem küldene küldöttséget Romániába, ha az elvi megegyezés már nem jött volna létre.

Bulgária erősebb lépésekre is hajlandó lenne akkor, ha Románia el akarná odázni a dobudzsai kérdés gyors és végleges megoldását.

DÉL-DOBRUDZSA UJRA BOLGÁR LESZ

A római „Messaggero” jelenti Szófiából:

Miután Cadere követ visszautazott Bukarestbe, a bolgár-román előzetes tárgyalások befejeztéknek tekinthetők.

A bolgár sajtó és a legmértékadóbb bolgár körök nyíltan beszélnek Dél-Dobrudzsa közeli átengedéséről. Ugyancsak ezekben a körökben hangoztatják, hogy Dél-Dobrudzsa visszaszerzése után semmi ok sem fog fenn, amely Bulgáriát és Romániát elválasztaná egymástól.

Szófiában azonban feltűnést keltett egyes román lapoknak, különösen a „Curentul”-nak az a cikke, amelyben megállapította, hogy a Bulgáriában élő románokról is tárgyalni kell és ezzel kapcsolatban lakosságserét ajánlott.

BOSSY BUDAPESTI UTJA

A magyar-román ellentétéről szintén részletesen írnak a belgrádi lapok. A Politika nem látja lehetetlennek, hogy Bossy kormánynak utasításával rövidesen vissza fog térni Budapestre, ami a közvetlen eszmecsere megkezdését jelentené. A Politika tudósítója mértékadó helyről úgy értesül, hogy Magyarország továbbra is nyugodtan várja az események kialakulását, bár a tárgyalások felvételére még román részről eddig semmiféle biztató kezdeményezés nem történt.

A lap bukaresti tudósítói csaknem egybehangozón azt írják, hogy a magyar követelések kérdése sokkal nehezebb, mint a bolgár követelések. A lapok megállapítják, hogy a román politikusok e kiengesztelhetetlensége Magyarországnak irányában egyre szilárdabb

lesz. E pillanatban még nem lehet látni, hogyan jöhetne létre megegyezés a két ország között.

NÉMET LAP A REVIZIÓ KÉRDÉSÉRŐL

A Frankfurter Zeitung keddi számában foglalkozik a revízió kérdésével és többek között ezeket írja:

„Az igazságosság és méltányosság elvei szerint kell eljárni és minden jogos követelés és szükséglet megértő kiegyenlítésére kell törekedni. A Páris-környéki békek Románia és Magyarország között olyan határokat vontak, amelyek tudatosan azt célozták, hogy melyüljön el a két ország között az elentét és maradjon ez a terület nyitva a nyugati hatalmaknak e területi idegen politika céljai számára. Románia ezért önmagának tesz fontos szolgálatot, ha kezét nyújt s eltakarítja a viszály anyagát, valamint ha habozás és vitakozás nélkül a gyakorlati és tartós megoldás megvalósítására törekszik. Másrészt azonban a magyar követeléseket is annál könnyebben lehet kielégíteni, minél inkább a méltányosság és igazságosság nézőpontjai felé irányulnak és a valóság szükségseit, valamint az észszerű békés rendezést inkább szem előtt tartják, mint a történelmi hagyományokat.”

AZ OLASZ LAPOK

napról-napra nagyobb érdeklődéssel követik a dobudzsai és erdélyi kérdés alakulását és részletes tudósításokban számolnak be a helyzet legutóbbi fejleményeiről. Tekintve a Szófiában lefolyt eszmecsereket, e pillanatban a dobudzsai kérdés áll az érdeklődés központjában, de napról-napra nagy figyelmet szentelnek a magyar-román kérdésnek is.

A Giornale d'Italia szófiái külföldtudósítója hangoztatja, hogy Cadere követ elutazásával az előzetes román-bolgár megbeszélések befejeztnek tekinthetők. Ami a most befejezett előzetes eszmecsereket illeti, anélkül, hogy túlzott bizakodásnak akarnók átengedni magunkat, írja a lap, megállapítható, hogy azok kedvező légkörben folytak le. Figyelemreméltó, hogy a bolgár sajtó egyáltalában nem foglalkozott a tárgyalásokkal, hogy azokat semmiféle külső behatás ne zavarja. Szófiában várják, hogy a román kormány mikor

határoz a közvetlen tárgyalások megindításáról. Ezt az időpontot igen közelinek tartják.

A bolgár közvélemény egyébként a legnagyobb hálával viseltetik a tengelyhatalmak diplomáciájára iránt és Bulgária be fogja bizonyítani, hogy méltó lesz ahhoz az új rendhez, amelyet Róma és Berlin a Balkánon létrehoz. Nagy érdeklődéssel várják Belgrádban a magyar-román megbeszélések megindulását is.

A „Voce d'Italia” budapesti tudósítója azt írja, hogy hétnapi bizonytalanság után, amelyet a román sajtó és egyes román politikai körök revízióellenes magatartása idézett elő, a délkelet-európai légkör ma már kevésbé homályos. Jó forrásból származó értesülés szerint a bizonytalanság végleg el fog tűnni a legközelebbi napokban végre megkezdődnek a magyar-román tárgyalások, amelyek sor kerül a vitás területi kérdések megoldására. Bossy már néhány nap múlva megérkezik a magyar fővárosba, hogy közvetlen érintkezésbe lépjen a magyar kormány vezetőivel.

Mindamellett magyar politikai körök nem leplezik aggodalmukat, hogy Románia a zavartkeltő elemek befolyása alatt és főleg London rosszakaratú tanácsára esetleg kettős játékba kezdhet, amelynek nem jó következményei volnának. A magyar lapok hangsúlyozzák, hogy az erdélyi kérdés megoldásának mindenféle halogtatása teljesen hiábavaló lenne.

Ugyanakkor a magyar lapok igen élesen támadják egyes francia és angol lapok cikkeit, amelyek még mindig meg szeretnék mérgezni a Dunavidék légkörét. Ezzel kapcsolatban a magyar lapok hangsúlyozzák, hogy egész Délkelet-Európa a tengely érdekkörébe tartozik s ennek a vidéknek újja-rendezése csak a róma-berlini tengely akarata folytán történhetik meg. Az olasz tudósító ezután ismerteti a „Pester Lloyd” cikkét, amely kifejti, hogy a magyar román tárgyalások jogi alapjait az 1918. évi november 13-án Belgrádban aláírt fegyverszüneti egyezmény szolgálhat. A románoknak az ebben az egyezményben megállapított vonalon túli területi foglalása teljesen jogtalan és ezt sem észszerűségi, sem jogi szempontból nem lehet figyelembe venni.

MANIU PÁRTJÁNAK VEZÉRTITKÁRÁT FOGADTA A ROMÁN KIRÁLY

Bukaresti jelentés szerint Károly román király kedden délután másfél óras kihallgatáson fogadta Madgearu volt minisztert, aki annakidején Maniu nemzeti parasztpártjának vezértitkára volt. Román politikai körökben a kihallgatásnak nagy fontosságot tulajdonítanak.

Maniu szerepéről már többször esett szó a román kormányváltásról szóló hírekben. Maniu oly éles helpolitikai ellentétben áll Károly királlyal, hogy nemigen lehet szó az ő miniszterségéről. Így nagy a valószínűsége annak, hogy pártjának vezértitkárát akarja a kormányba bejuttatni.

Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv lapok megállapítják, hogy Romániában a legteljesebb fejlettség és kapcsolódás uralkodik és a zavarok és egyes politikai körök részéről a erősödik.

A „Politika” bukaresti jelentése szerint a Vaszárda vezetői kijelentették, hogy nem támogatják a kormányt abban az esetben, ha Magyarország szemben az erdélyi kérdésben engedményekre határozza el magát. Román kormánykörökben elismertik, hogy tekintettel az ellenzék állandóan növekvő népszerűségére, nincs kizárva, hogy kormányrekonstrukcióra kerül a sor.

Bukaresti politikai körökben arra

számítanak, hogy a lappangó kormányválság egy-két napon belül kitör. A Gáburti-kormány lemondása után úgynevezett nemzeti egység-kormányának megalakítását kísérelnék meg, amely azután vállalná az elkövetkezendő határmódosításokkal együttjáró felelősséget.

Egyébként már bukaresti jól értesült körökben is megerősítik, hogy a román kormány a magyar kormányval való előkészítő tárgyalásokra Bossy római román követet nevezte ki.

Bossy kedden este elutazott Budapestre

BUKAREST. augusztus 6. (Stefani.) Bossy római román követ, akinek feladata lesz, hogy Magyarországgal tárgyalásokat folytasson, kedden este

„Nem gyógyíthatatlan sebeket”

A Neues Wiener Tagblatt „Nem gyógyíthatatlan sebeket” címmel vezércikket közöl, amely a többek között a következőket mondja:

Csáky István gróf külügyminiszter a maga és Teleki Pál gróf miniszterelnök műnehéni útjáról a parlament két kamarájának külügyi bizottságai előtt tartott ismertetőjében nemesupán szép szavakat mondott a tengelyhatalmak irányában való bizalomról, hanem államférfiúi tehetségét bebizonyította azzal is, hogy bőlesen és mértékletesen szólt azokhoz az államokhoz, amelyek ellen a magyar követelések irányulnak. Ez lényegében csak Romániát érinti, amely a trianoni szerződés értelmében a háború előtti Magyarországhoz olyan területet kapott, amely nagyobb volt, mint a megmaradt esonk.

Csáky István gróf szavai tehát nyilvánvalóan közvetlenül a román címzettnak szólt, akinek azt a kijelentést tette, hogy a délkelet-európai béke fenntartása feltétlenül szükséges, amelynek azonban tartós rend létesítése az elengedhetetlen előfeltétele.

Csáky István gróf ugyanakkor többek között még ezeket fejtette ki: „Senkinek sem akarunk gyógyíthatatlan sebeket okozni, hanem kívánságunk az, hogy józan megállapodással megbízható barátokat szerezzünk, nem pedig rosszat akaró ellenségeket teremtsünk magunknak.”

A vezércikk ezután így folytatja: Az a tény, hogy Hitler Adolf a hatalmas berlini bevonulás után és Mussolini bizalmas munkatársának, Ciano grófnak jelenlétében Münchenben fogadta a magyar minisztereket, Magyarországnak a valóságban olyan pozíciót biztosított, amely a szakadékos trianoni idővel összehasonlítva, amikor Európában senki sem mert az összefüggő monarchia e maradékkállam irányában bármilyen rokonszenvet nyilvání-

Ilyenek a román lapok cikkel

A „Curentul” a román kaszá

Bukarest, augusztus 6. (MTI): A reggeli román sajtó igen részletesen foglalkozik Erdély helyzetével és a Románia ellen irányuló követelésekkel. A féléves „Románia” azt írja, hogy Románia és szomszédai között fennálló ellentétésre váró kérdések egyedül megoldási módja a lakosságcsere. Ezt azonban a legtárgyalagosabban kell végrehajtani. Románia jószándékának már tanújelét adta, most a másik félen van a sor, — hogy hasonló magatartást tanúsítson.

A „Timpul” is a lakosságcserevel foglalkozik. Azt az állítást kockáztatja meg, hogy a szász és sváb kisebbségek, amelyeknek anyaországja messze fekszik, azonosították magukat a román törekvésekkel és a román állam keretébe beleilleszkedtek.

A magyar és a bolgár kisebbség viszont, amely közelérlzi magát anyaállamához, jelenleg vita tárgya. Ezzel szemben a román határokon kívül többszáz ezer román szenved idegen uralom alatt és hó vágya, hogy hazatérhessen hazájába.

E vitás kérdések egyedül ellentézési módja a lakosságcsere. Románia számára igen fontos, hogy eltávolítsa tés-téből a magyar és bolgár elemeket hogy hazahozza a határokon túli román fajtestvéreit. A nehézség legfeljebb a kö-

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Előadások kezdete: d. u. 5, 7, 9, órákor
Telefon: 25-09
MAGYAR VILÁGHIRADÓ
események a világ minden részéből.

Augusztus hó 7-én csak két napig!!!
Táncos, zenés, énekes amerikai vígjáték:
Csillogó csillagok
Főszereplők: RUDY VALLEE, ROSEMARY LANE, HUGH HERBERT, ALLEN JENKINS.
MACSKA EGER BARATSÁG
színes trükkfilm.

elutazott Budapestre. Előzőleg Bossy követ hosszas tanácskozást folytatott Manoillescu külügyminiszterrel. (MTI.)

tani, hihetetlennek tartott fellendülést jelent. Minden más európai, különösen pedig minden délkelet-európai állam előtt Magyarország olyan kitüntetésben részesült, amelyet a nemzetnek csupán legjobbjai fogtak fel teljes terjedelmében. Azok a követelések, amelyek Magyarországot Romániával szemben támaszt, nagyobbak és mélyrehatóbbak a bolgárokénál. Az a pozíció, amely Magyarországra, mint az európai új rend tényezőjére vár, a magyar külpolitikát és természetesen Magyarországot közvéleményét is arra kötelezi, hogy a trianoni és neuillei megraboltságának javára történő revízió-komplexumát magasabb felelősség szempontjából nézze. Azokat a sebeket, amelyet a versaillesi rendszer ütött, végleg meg kell gyógyítani. Ki kívánhatja, hogy újat adjanak? Azaz a szellemmel összhangban, amely a tengely acélos szerkezetét össze-tartja, itt az igazságnak és mérsékletnek kell érvényesülnie. Az első pillanatban a magyar közvéleménynek talán nem milder része tanúsít olyan politikai valóságérzetet, amely a felelős kormánysemélyiségeknél kétségkívül megvan, akkor annak okát a trianoni keserves tapasztalatokban és abban az érzelmekben kell keresni, amelyeket a kisanatant kihívó politikája növelt nagyra. Erthető azonban a revíziós államok türelmetlensége is, ha az áldozatkészség világos nyilvánítása még mindig várat magára.

Münchenben és Salzburgban kijelölték a délkelet-európai újja-rendezés útját. A kisállamokkal szemben ezeknek végleges kialakulásáról most szó van. A követelmény az, hogy azt az államférfiúi érzületet tanúsítsák, amely megfelel az idő komolyságának. Nagy kitartás az ő számukra az, hogy békés jövőt és fejlődést biztosítsanak maguknak háború nélkül.

ésletéséről beszél. —
A tervezett módszer meghatározásában lesz. Romániának nemcsak átadnivaló, hanem kapni való fiai is vannak. Adni csak ugyanannyit tud mint amennyit kap.
Erdély román jellegével foglalkozik a „Curentul” és azt írja, hogy Erdély jellege feletti vita nemcsak az erdélyi román parasztnak kaszált élesíti ki, hanem egész Románia összes románjainak kaszált is.
Az „Universul” Otetelescu volt miniszter cikkét hozza. A volt miniszter azt írja, hogy lehetetlen (?) kétségbevonni Erdély román jellegét. A magyarok Erdély feletti joga rozoga. A kor-

Vígyszínház mozgó
MA ELŐSZÖR az izgalmas amerikai világfilm folytatása:
TEXAS II. rész
(A SZÁGULDÓ FANTOM)

hadt érvekre támaszkodik. Igaz, hogy a Kárpátok keleti lábánál székely tömegek élnek, de ezek földrajzi átadásáról szó sem lehet. Ha a székelyek akarják úgy átadhatják őket, de ha nem akarják, — ami valószínű —, akkor végleg új hazájukhoz, Romániához tartozónak kell magukat éreznük. Nagybörmű területi átadásokról szó sem lehet, ezt a román igazság sem engedheti meg. Nincs olyan román, aki belegegyeznék az ország feldarabolásába.

Angol lap dajkameséje

London, augusztus 6. A News Chronicle diplomáciai tudósítója szerint Románia ellentállása a német rendezési tervekkel szemben, ha elég erősek bizonyul, sikerrel járhat. Az angol lap ehhez azt a megjegyzést fűzi, hogy ebben az esetben Hitler elvesztené első politikai játszmáját, hogy ezt elkerülje, nyilván utasítani fogja Magyarországot és Bulgáriát, hogy függesszék fel Romániával szemben támasztott követeléseiket. — (MTI.)

Ismét a régi nóta. Az angol sajtó me-regkeverése tetszik ki a fenti beállításból. Ma már azonban senki sem hisz az llyesminek és főleg senki sem hisz el azt a dajka-mesét, hogy Hitler állásfoglalásairól egyes kérdésekben éppen az angol sajtó lenne tájékozva — A tények viszont homlokegyenest mást mutatnak.

Titulescu feltűnt a homályból

Belgrád, augusztus 6. Titulescu megint feltűnt a homályból és tárgyalásokat kezdett — írja a Vreme ma reggeli vezércikkében. A vezércikk élesen megtámadja a kis-entente és a Balkán-szövetség eddigi politikáját. A külpolitikai eltévelyedésért Titulescu volt román külügyminiszter-tesi felelőssé a lap. Ő volt az, aki mindig a béke katonájának hírdette magát, pedig a valóságban csak a versaillesi békének a harcosa volt és igen sokban felelős mindeztől, ami ma történik. Sajnos — állapítja meg a lap — éppen ezekben a nehéz időkben ismét feltűnik Titulescu személye, hogy megkísérelje az általa teremtett és most összeomló rendszer megmentését. (NST.)

Berlin, augusztus 6. A félhivatalos Vreme Titulescut támadja, aki a non possumus elvére helyezkedve elutasított minden meggyezési lehetőséget Magyarországgal. Hogy a Balkán-szövetség sem teljesítette hivatását, az is csak Titulescunak és módszereinek köszönhető. Most ismét felűti a fejét Titulescu folytatja a Vreme s egy vonalra helyezkedik Maniuval és Jorgával. Jugoszlávia sohasem volt hajlandó elfogadni a non possumus elvét, hanem a józan realitást tartotta szem előtt. Ezért Jugoszlávia nem hajlandó olyan lépésekre, amelyek a józan ésszel ellentétben állnak, hanem nyugodtan követi külpolitikai hagyományát.

A romániai zsidótörvény

A bécsi „Völkischer Beobachter” bukaresti tudósítás alapján ismerteti a készülülőben lévő romániai zsidótörvény egyes részleteit. Eszerint azok a zsidók, akiknek elődei már 1858 előtt Romániában éltek, minden korlátozás nélkül ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a románok. Azokat a zsidókat, akik 1858 és 1914 között vándoroltak be, jogaikban bizonyos korlátozásoknak vetik alá. Így nem léphetnek be a hadseregbe és állami tisztviselők sem lehetnek. Szigorúbb elbárársban részesítik az 1918 után bevándorolt zsidókat, akik a Romániában élő zsidók létszámának több mint egyharmadát teszik ki. Ezeknek tilos a birtok- és házvásárlás a vidéken, városi ingatlanokat pedig különadóval terhelik meg.

Mi volt az 1918. november 13-i fegyverszüneti szerződésben

A románok a fegyverszüneti szerződés megsértésével szállották meg Erdély egész területét

Nemcsak a magyar sajtó, hanem a baráti olasz lapok is hangoztatták, hogy Magyarország nem a trianoni béke, hanem az 1918. évi november 13-i fegyverszüneti szerződés alapján áll, vissza kell tehát térni a fegyverszüneti demarkációs vonalhoz.

Erdemes visszapillantást vetni az 1918 novemberében történetekre.

A Magyarország és Románia közötti viszonyt meghatározó belgrádi katonai egyezmény 1. pontja kimondja, hogy „a magyar kormány katonailag kiűrti azokat a területeket, amelyeknek határai a Szamos, Beszterce, Marosvásárhely s onnan pedig a Maros-folyó mentén annak tiszai torkolatáig, egészen a horvát-szlavon határig vonul. E demarkációs vonalon kívül magyar csapatok nem tartózkodhatnak. A katonailag kiűrt területek azonban továbbra is a magyar kormány adminisztrációja alá tartoznak, amelynek joga van ott esendőséget és rendőrséget tartani a közrend érdekében.”

Franchet d'Esperey tábornok közvetítésével a magyar bizottság még aznap táviratot küldött a versaillesi haditanácsához. Eszerint „a magyar kormány elvben ugyan elfogadja a fegyverszüneti feltételeket, azonban azt a magyar kormány megbízottai csak akkor írják alá, ha az antant a majdani béketárgyalásokig biztosítja a magyar állam mostani határait (Horvát-Szlavonországot bele nem értve), minden idegen támadással szemben, történjék az akár román, akár cseh, akár szerb részről. Feltételünk pedig az, hogy a kormányzást Magyarország egész területén magyar kormány gyakorolja — a kisebbségekkel testvéri egyetértésben. E feltétel teljesítése nélkül a magyar kormány nem érez magában elég erkölcsi erőt, hogy a szerződést aláírja.

1918 november 13-án Belgrádban aláírták az egyezményt.

A magyar kormány azonban a katonai egyezményt csak úgy volt hajlandó aláírni, ha a szövetséges és társult hatalmak kötelezettséget vállaltak benne, hogy a magyar kormány belügyeibe nem avatkoznak bele. Ennek a kérésnek a szövetségesek, illetve a balkáni haderők főparancsnoka eleget is tettek. Így került be az 1918 november 13-i belgrádi katonai egyezmény 17. pontjába a következő szöveg:

„A magyar kormány belügyeibe a szövetségesek nem avatkozhatnak bele, kivéven mindazonáltal azt az esetet, ha Magyarország területén lázadások törnének ki, amely esetben a szövetséges és társult hatalmaknak jogában áll ezeket a területeket saját adminisztrációja alá venni.”

Csak ennek a feltételnek a beiktatása után volt hajlandó a magyar kormány a közkeletűen fegyverszüneti

szerződésnek nevezett és ténylegesen annak szerepét betöltő belgrádi katonai egyezményt aláírni.

Az 1918 óta eltelt időszak jogilag nem volt béke, hanem csupán fegyverszünet. A kétoldalú tárgyalások nélkül hatalmi szóra létrejött trianoni úgynevezett békeszerződés joghatálya többé nem ismerhető el. Az 1918 november 13-án megállapított vonalon túl végrehajtott megszállás tehát egy érvényes egyezmény megsértésével,

Német hadijelentés

Anglia már 4,986.860 tonna hajóteret veszített

BERLIN, augusztus 6. A véderő főparancsnoksága jelenti:

Egy tengeralattjáró erősen biztosított kíséretből kilőtt és elsüllyesztett három felfegyverzett — összesen 16.875 regisztertönnányi — ellenséges kereskedelmi gőzöst.

Augusztus 5-én a Csatorna fölött több légi csatára került sor. Egy német felderítő repülőgép e harcok során két legújabb rendszerű angol vadászgépet lőtt le. További hat ellenséges vadászgép a mi vadászgépeinkkel folytatott légi harc során megsemmisült.

Az augusztus 6-ára virradó éjszaka német repülőgépek angol kikötők ellen intéztek támadást.

Angol repülőgépek az éjszaka folyamán Északnyugat-Németország fölé repültek és bombákat dobtak le. Az okozott kár csekély, emberéletben nem esett kár.

A háború kitérőse óta 1940 július 8-áig az Anglia ellen folytatott kereskedelmi háború eredményéről a véderő főparancsnoksága július 12-i jelentése számolt be. Július 9-étől július 31-éig a következő ellenséges és az ellenség számára hasznos hajóürről süllyesztet-

jogalap nélkül történt.

A DIAZ-FÉLE FEGYVERSZÜNETI SZERZŐDÉS MEGHAGYTA A TÖRTÉNELMI MAGYAR HATÁROKAT

A román rádió vitába szállt a magyar lapokkal és azt mondta, hogy román részről nem ismerik el az 1918 november 13-i fegyverszüneti szerződés demarkációs vonalat.

Rendben van. Magyar részről akkor egyszerűen visszatérhetünk a Diaz-féle fegyverszüneti szerződésre, melyet még az osztrák-magyar monarchia hadseregparancsnoksága kötött. Ez a szerződés meghagyta Magyarországot történelmi határait. Így még jobb!

1940 augusztus 7., szerda 3

mind a szárazföldön könnyen sebezhetőek.

A Daily Telegraph azt írja, a német előkészületek titokban tovább folynak mind a Balti-tenger mentén, mind a holland és belga kikötőkben. A könnyű csapatszálítóhajók titokban elindulhatnak a csapatokkal még a Balti-tenger kikötőjéből is, vagy a Kieli csatornán keresztül könnyen megközelíthetik a hadiövezetet. (MTL.)

Olasz hadijelentés

Valahol Olaszországban, aug. 6. Az olasz főhadiszállás 58. közleménye:

Vadászrepülőink Malta felett végzett felderítő repülés során harcra keveredtek ellenséges vadászrepülőgépekkel, amelyek közül egyet lelőttek. Valamennyi olasz gép visszatért kiindulópontjára.

Észak-Afrikában a kirenaikai határon túl előretolt osztagaink visszavertek egy ellenséges csapatot; két harcocsit zsákmányoltunk, két másikat elpusztítottunk.

Kelet-Afrikában egy felderítő repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára.

A francia népvándorlás

A háború következtében többmillió menekült lepte el a déli francia megyéket és falvakban, tanyákban húzták meg magukat. Sok olyan falut népesítettek be, melyek úgyszólván üresen álltak, mert lakóik a több kenyeret biztosító városokba vonultak a gyárakban dolgozni. A menekültek átvették a földek művelését. Egy francia tudósító a menekültekkel kapcsolatos tudósításban a következőket írja:

Cahorstól néhány kilométernyire egy három év óta teljesen elhagyott faluban párszáz főnyi Seine-et-Oise-i kolóniára bukkantam. Már megszokták a falusi életet, bírót választottak maguk közül egy párisi kocsmáros személyében, kupaktanácsot alakítottak és megpróbálnak élni a földön, a földből, ahogy tudnak. A szántóföldön a banktisztviselő farmerkalappal a fején, ingujjra vetkőzve kaszál. A látvány egyáltalán nem szokatlan. Diákok, fiatal gyári munkások dolgoznak a földeken mindenfelé. Orvosok, ügyvédek, bírák, kereskedők, iparosok vették elő buzgalommal hordják be a termést. Vannak köztük sokan, akik legszívesebben örökké itt maradnának és lesznek, akik nem térnek vissza majd a városokba.

A marasesti csata évfordulója

Bukarest, augusztus 6. (MTL.) Románia kedden ünnepli a marasesti csata évfordulóját, ahol a románok — amintők állítják — a német hadsereg felett arattak győzelmet (?).

Bukarest, augusztus 6. A bukaresti rádió 13 óras román adásában ezeket mondotta:

Augusztus 6-a a román nép egyik legbüszkébb napja és örök jogainak egyik legfontosabb mérföldköve. Ma 23 éve mulatták meg büszke katonáink, hogy Marasesti mezején megtört minden fenyegetés, Marasestiben a románság kimondta az örök német. Ez a nem azt jelenti, hogy megtagadunk minden olyan törekvést, amely jogunkat akarja megsérteni. A marasesti csata örök győzelem jelképe, azé a győzelemé, amely Moldva kapuinál is megmutatta, hogy a román jogokért a románság kész véréntani. (MTL.)

A termelői borárat nem szabályozzák

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete közli, hogy az ellenőrzési kormánybiztos nem fogja a termelői borárat szabályozni és az árak kialakulását nem befolyásolja. Ez vonatkozik a nagybani eladásokra és a termelői kimérésekre.

Az Anglia elleni nagy támadás előkészületeiről ír a német sajtó

„Akad majd egy angol Pétain is”

Berlin, aug. 6. Hitler vezér és kancellárnak Berlinbe való visszatérése és a vezető személyiségekkel való tanácskozása, beavatott körök szerint, fontos állami és háborúpolitikai kérdések körül forgott. Ezzel ismét előtérbe került az Anglia elleni nagy támadás kérdése, annál is inkább, mert a mult hét vége óta alapvetően megváltozott az időjárási helyzet és a kedvező időjárási viszonyok fontossága az Anglia elleni offenzíva kérdésében közismertek.

A német sajtó Anglia egyes fontosabb pontjai ellen végrehajtott koncentrált német támadásokat a nagy támadás előkészületeinek nevezi, különben az angliai helyzetet tárgyaló polémikus cikkek nem tartalmazzák a támadás bejelenté-

sét. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a hadműveletek megindulásának időpontja távol volna.

Ebben az összefüggésben feltűnést keltett a „Deutsche Allgemeine Zeitung” cikke, amely kerekén kijelenti: „Mindegy, hogy a Churchill kormánynak hány tagja hagyja el majd Nagybritanniát a feltétlenül sikeres német támadások következtében, valahol Angliában akad majd egy angol Pétain-kormány is.”

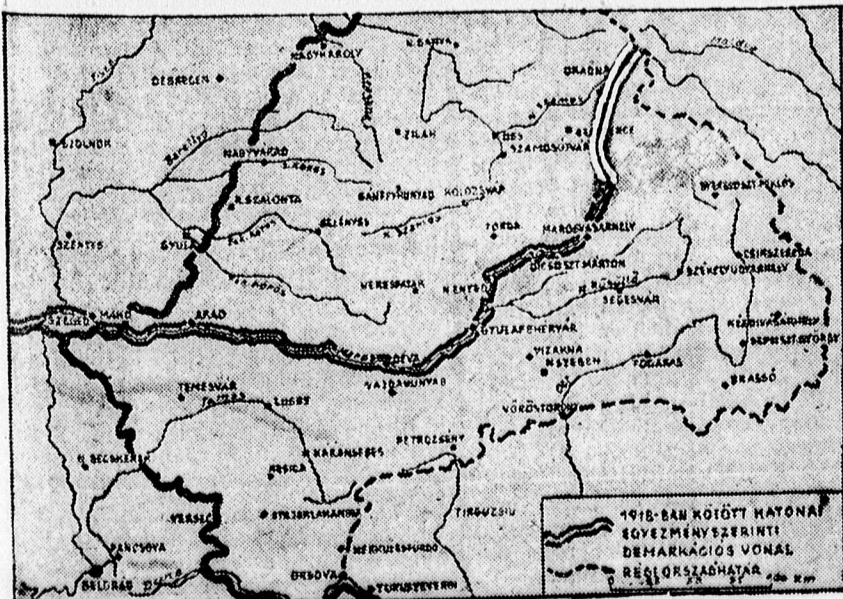
Motornélküli repülőgépeken 6 millió katonát szállíthat Németország

A Times 15 napon belül várja a nagy támadást

London, aug. 6. (Reuter.) A lapok folytatják fejtegetéseiket a német támadás lehetőségeiről.

A Times azt hiszi, hogy a nagy támadásra a jövő héten, de mindenesetre 15 napon belül sor kerül. A motornélküli repülőgépek felhasználása a csapatszállításra a gyakorlatban megvalósítható. Ezeket Junkers-gépek vontathatják a La Manche-csatorna fölé, mind egyik két vagy több motornélküli repülőgépet tud magával vinni. Köztudomású, hogy Németországnak sok motornélküli repülőgépe van, amely 6 millió felfegyverzett katonát is elbir.

A motornélküli repülőgépeknek az az előnyük, hogy zaj nélkül repülnek és aránylag kis helyen, tíz méternyi pályán le tudnak szállni. Másfelől azonban ki vannak téve az elemek szeszélyének, nem ott ereszkednek le, ahol akarnak és ennél fogva mind a levegőben.

Beszélgetés Rozsnyón Pálmay Ilkával, ki Debrecenen keresztül legelőbb is Kolozsvárra szeretne menni

A Felvidék részbeni felszabadulása óta eltelt két nyár máris elegendő idő volt ahhoz, hogy a rokonszenv s érdeklődés kedves szálait szője a debreceni természetjárók és a Sajóparti szép kis bányaváros, Rozsnyó között. A debreceni nyaralók felfedezték a Felvidék gyöngyét, ahogyan a tájszépsegekben bővelkedő, több mint háromszáz méter magasan fekvő Rozsnyót rajongói méltán elnevezték. A rozsnyói származású Debrecenben élő **Labossa Lajos**, a kitűnő vallástanári fardhatatlanul végezte az egyéni megismertetés munkáját, — amelynek eredményeként úgy az elmúlt mint az idei nyáron számos magaslátó-levégre, nyugalomra s üdülésre vágyó debreceni keresték fel Rozsnyót. A legjobb társadalmi körök karolták fel ezt a kies városkát és a nyaralók között ott találjuk a debreceni bíróságok elnökét, bíráit, közhivatalok vezetőit is. A vendégek egyrésze a városban levő szállókban, kétszáz személyes turista-szállóban és magánházakban helyezkedik el, míg a másrésze az innen 3 kilométerre levő Rozsnyó-Füred vasas gyógyfürdőn. Magam is a vasas gyógyfürdő telepre mentem. A fürdő-szálló, amelyet tulajdonosa, Pálffy Kornél, budapesti iparművész és felesége mint szíven vezetnek, állandóan zsúfolva van s ezért sokan a fürdő mellett közvetlenül fekvő — úgynevezett — Rozsnyó-Hután és az ugyancsak majdnem egybeépített Csucsom nevű bájós kis hegyi faluban találnak otthonra.

A sík vidékekről származó nyaraló míg tud betelni a sok gyönyörűséggel, amit ez a festői táj nyújt.

Nemesoda, ha a természeti szépségekkel és ritkaságokkal bőven megáldott helyet felfedezték a természetkedvelők és pihenésre vágyók tömege és ebben a társaságban a legmagasabb köröktől kezdve megtaláljuk a társadalom és művészvilág sok kiválóságát is. A szemben levő villában Bartha honvédelmi miniszternek az édesatyja nyaral, a fürdőszállóban az illusztris vendégek között pedig Fabinyi Tihamér, volt miniszter és bankelnök ezüstös fehérhajú anyját, Kárász altábornagy özvegyét, egy országosan ismert kúriai tanácselnököt és feleségét látjuk.

A vídám, de mégis díszingváltan 'nak fürdő-életnek szentációja **Pálmay Ilkának**, a 90-es évek világhíres magyar operett primadonnájának a jelenléte. Nagy szeretettel és rajongással veszik körül a fürdővendégek.

A magyar színpad egykori koronázatlan királynője a legpontosabb és legfardhatatlanabb fürdővendég. Minden reggel hat órákor kel nagy sétákat tesz a hegyekben, nemcsak a legragyogóbb napfényben, hanem borús időben, szitáló esőben, amikor mások csak az ablakon keresztül nézik a világot, ő akkor is elvégzi a napi sétáját. Mint mondták: szokva van az esőben való sétához még abból az időből, amikor a nyarat férjével, **Kinszky gróffal** karinthiai birtokukon töltötte. A nagyszabású kirándulásoknak is ő a kezdeményezője. Ilyenre bőven van alkalom. A szadellői völgy szépségeit, Krasznahorka várát, az Aggteleki cseppkőbarlang ezernyi szépségét **Pálmay Ilka** mind megtekintette. Krasznahorkán az **Andrássy Dénes** és neje nyugvóhelyeül szolgáló mauzóleumban, mely a modern szépi-tészet egyik világhírű reneke, elérzékenyülten emlékezett meg az **Andrássy Gézá**né, született **Kaunitz grófnő**vel való mély barátságáról, akivel éveken keresztül együtt jártak és korcsolyáztak a pesti Városligetben. A fenyvesek közli sétányokon járva régi dicsőségről, emlékekről faggattuk a grófnét.

Mélyet sóhajta kezdett beszélni róla. Szép idők voltak azok, más világ, más emberek, a maiak talán meg sem értik annak a kornak a szépségeit. Művészi pályámat Kolozsvárról kezdtem (ha fel szabadul, elsőnek kérem fel), majd a híres, nevezetes Népszínházban a világraszóló sikerek csarnokában folytattam. A francia operett virágzásakor kezdtem. A legnagyobb sikereim a „Nebántsvirág”-ban, a „Corneville harangok”-ban, a „Ripp van Winklé”-ben voltak. **Kálmán Imre** „Cigányprimás”-ában is **Nyáráy Antallal** az életben egyik legnagyobb biskerét arattam. Legkedvesebb partnerem **Szirmay Imre** volt. Varázslatos idők voltak azok, soha vissza nem térő kor, amikor az emberek még tud-

tak a szépet, jóért önzetlenül lelkese-
ni. Nemcsak itthon voltak sikereim,
hanem külföldön is. A híres Sullivan
nekem írt darabot, versben, Londonban
angol nyelven játszottam. Németország
ban is emlékeznek még reám, a „Berli-
ner Illustrierte Zeitung” nemrégén kö-
zölt szép visszaemlékezést rólam.

Talán én voltam az első színésznő,
akinek lovat a lelkesedő, önfeléd tö-
meg kifogta a kocsiból. A sok virág,
fáklyaszene, ajándékok még frissen él-
nek emlékezetemben s pesti lakásomon
egész múzeum van ezekből. Dedikált
fényképeim vannak fejedelmektől, mi-
niszterektől, tudósoktól, művészekről.
Gróf Apponyi Albert azt írta nekem,
amikor az aktív szereplést abbahagy-
tam, hogy nem szabad búcsúzni **Pál-
may Ilkának**, mert akkor kitől tanul-
janak a fiatal színészek.

— Néhány hetet töltök Rozsnyón és
innen Kassára megyek — fejezi be a
beszélgetést a nagyasszony —, ahol
még szeretnék néhány szép nyári napot
eltölteni. **Kassához** is sikerek emlékei
fűznek, annakidején a város vezetősége

a Bankfőredek gyönyörű villát aján-
lott fel számomra, azzal a kikötéssel,
ha minden évben legalább egy hónapot
tartózkodom Kassán. En azonban nem
tudtam elfogadni a fejedelmi ajánlatot,
mert szerződéseim különféle városokhoz
kötöttek s időmet el kellett apróznom
hódolóm között. Talán Ungvárra is el-
látogatok, ahol — mint hallom — uccát
neveztek el rólam. Ebben a városban
születtem s mint városuk szülöttjét
tisztelték meg már életemben ezzel.

Debrecenről is kedvesen s jólesően
emlékezett meg s elbeszélte, hogy több-
ször volt itt táblás házak előtt nagy
sikere. Sok szépet hallottam Debrecen-
ről, a város fejlődéséről, a Nagyerdőről
az új hévíz forrásos nagyerdői strand-
ról.

Szeretettel invitáltam gróf Kinszky
Pálmay Ilkát Debrecenbe s ő a meghí-
vást elfogadva, megígérte, hogy látoga-
tást tesz némsokára, vagy Ungvárról
visszatérőben, vagy pedig útban Erdély
felé.

— „Ha a jó Isten is úgy akarja és
megengedi” — mondotta könnyes szem-
ekkel.

— A viszontlátásra még az idei nyár
folyamán Debrecenben, útban Erdély
felé — búcsúztam az „Isteni Ilkától”.

Dr. Dersényei Léva Zoltánné.

Az indiai alkirály ellen akartak elkövetni merényletet

34 halott és 90 sebesült.

Bankoki jelentés szerint a Kal-
kutta—Dacca vasútvonalon elkö-
vetett merényletet az indiai alkí-
rály ellen készítették elő. Felszed-
ték a gyorsvonat előtt a sineket és
a teljes sebességgel robbogó vonat
kocsijai összetörték. Eddig 34 hal-
lott és 90 sebesült került elő a ko-
csik romjai alól. A vonaton uta-

zott az angol titkos szolgálat egyik
vezető személyisége. Szerencsés
véletlen folytán a titkos szolgálat
embere nem is sebesült meg. A me-
rényletet hír szerint az indiai alkí-
rály ellen követték el, de az alkí-
rály az előző vonattal utazott át
a vonalon és akkor még a vágá-
nyok sértetlenek voltak.

Két és félelvi fegyháza itélték a Tökés és Berzéki fényképezészek betörőjét

Részletes hírt adunk arról a betörés-
ről, melyet Tökés Ilona és
Berzéki Sándor fényképezészek ká-
rára követték el. A betörő fényké-
pezőgépeket, filmeket vitt el. Az
értékes gépeket Budapestre vitte
és ott zálogba tette. A betörések
révén szerzett pénzből néhány jó
napot csinált magának Pesten,
majd Szegedre utazott és ott akart
használni a betörést elkövetni, mivel
már fogytán volt a pénze. Szeged-
en azonban pörül járt, mert le-
foglák.

A debreceni törvényszéken dr.
Fövényessy Sándor tanácsa ken-
den délelőtt vona kérdésre a betör-
őt, **Weisz József** kereskedőségét.
Az elegáns fiatalember türelmes
beismerő vallomást tett és

részletesen elmondotta a betörés
történetét, úgy ahogy annak ide-
jén a rendőrségi jelentések alap-
ján ismertették. Az elegáns betörő
a Tökés cégnek közel 5000 pengő,
Berzéki Sándornak 2000 pengő
kárt okozott és csak a zálogházban
megtalált tárgyak kerültek elő. A
A szegedi elfogatásakor még 200
pengő volt a zsebében, ezt az ösz-
szegét is a károsultak kapják.

A bizonyítási eljárás befejezése
után a bíróság **Weisz Józsefet** el-
ítélte a két betörés miatt két és fél-
évi fegyháza. Az ítélet nem jog-
erős, mert az ítélt kijelentette,
hogy bár elismeri azt, hogy bünte-
tést érdemel, de a két és félelvi sok
és enyhébb ítéletet kér a táblától.

Halálragasztak egy 13 éves kislfiút a lovak

Borzalmas szerencsétlenség az Elepen.

Megdöbbető szerencsétlenség törté-
nt az Elep 35. számú tanya közke-
lében. A tanyaához tartozó földke-
napok óta tart a cseplés és a cseplő
gépnél dolgozó munkásoknak **Bé-
res Sándor** 13 éves kislfiú hordta
kétlovas szekérre feltett hordóban
a vizet. Közben egy gödrös résznél,
ahol meredeken vezet lefelé az út,
a szekér nagyot dőceent és az erős
rázkódástól a hordó a kislfiúra
zuhant. Szörzoros értelmében le-
ütötte a gyermeket, aki az egyik
ló alá zuhant. A ló átgázolt a gyer-
meken és beletaposta a vízzel telt
árokba, úgyhogy a kis **Béres Sán-
dor**, aki eszméletlen állapotban ker-
ült a vízbe, mire a segélykiáltását
még halló mezei munkások odafu-
tottak, már halott volt. A lovak
patái aréat, mellkasát is összezú-
ták. A szerencsétlen gyermek holt-
festét bevitték egyik magtárba és
értesítették a tragikus szerencsét-
lenségről a kislfiú szüleit, a csend-
őrséget és a hatósági orvost.

A gyermek édesanyja és apja
némsokára megjelént a szerencsét-
lenség hírére s a szerencsétlen asz-
szony a fájdalomtól sikoltozva bo-
rult a kislfiú kihült, összeroncsolt

tetemére... **Hat gyermeke van az
idős házaspárnak** és a legkisebbik
Béres Sándor volt a kedvencük. Az
anya megrázó jelenetek után esz-
méletét veszítette és úgy kellett a
megtört szülőket elvinni a hely-
színről.

Egy sírásó 645 díonyi csonthól faragott ki képtárt

Bogyai Jánosnak, a teszéri sírásó-
nak, aki negyvenévi szolgálat után vo-
nult nyugalomba, igen érdekes gyűj-
teménye van. A szekérsze fiókjában őriz
egy miniatűr képtárt, melyet 645 dí-
ny csonthól faragott ki. A hatvanhét-
esztendő ember legénykora óta „szó-
rakozik” azzal, hogy díonagyságú ki-
száradt csondarabkákból emberfeje-
ket faragásai ki a bicskájával. Egy
naptrá volt a házában, melyben lát-
ható volt a magyar történelem vezér-
alakjainak arcképcsarnoka. A sírásó
kifaragta csonthól **Árpád** apáunktól kezd
ve **Gömbös Gyuláig** minden valamire
való vezetőjét a magyarságnak. Jutott
a képtárba külföldi is, ha arra érde-
mesnek találta **Bogyai János**. Az öreg
nyugdíjas sírásó most a saját arcképi
faragja csontra és azt mondja, ha ké-
szen lesz vele, érzi hogy meghal.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Hirdetmény

A Bocskay Football Club feloszlatása

Értesítem az érdekelteket, hogy
a m. kir. Belügyminiszter úr folyó
évi július hó 31-én kelt 144.202—
1940. VII. a. számú leiratával a
Bocskay Football Clubot a m. kir.
Vallás- és Közoktatásügyi Minis-
ter, úrral egyetértően az egyesü-
letek feletti főfelügyeleti joga
alapján feloszlatta. Elrendelte,
hogy a hatósági biztos e tisztsége
alól mentessék fel s a feloszlattott
egyesület vagyona állapítottassék
meg, esetleges vagyontárgyai pon-
tos leltár mellett vétessenek zár
alá. Erről az érdekelteket azzal ér-
tesítem, hogy a feloszlattott egye-
sület hitelezői a clubbal szemben
fennálló követeléseiket bírói úton
érvényesíthetik. — Debrecen, 1940
augusztus 5. **Dr. Kölesy Sándor** sk,
polgármester.

Egy kis szerb diák életét megmentette Mussolini

Boriszlav Jovanov szerb gimná-
zista betegesen feküdt, csonttuber-
kulózis támadta meg és mivel apja
szegény kovácsmester, nem tudta
megfelelően ápolgatni. A kis diák
olvasta, hogy van egy olaszországi
szanatórium, ahol sikeresen gyó-
gyítják a csonttuberkulóziát. Itt
egy levelet a szülei tudta nélkül
Mussolinihoz s kérte, hogy mentse
meg az életét, küldje el a szanató-
riumba, gyógyulásra. Mussolini-
nek kezébe került a kis diák levele
és azonnal intézkedett a belgrádi
olasz követség útján, hogy vigyék
el a kis szerb diákot az olasz szana-
tóriumba. Ott tartották három hó-
napig, míg meggyógyult. Minden
költségét Mussolini fizette.

Zsebtolvaj banda garázdálkodik a pályaudvaron

Kézrekerült a banda vezére

A debreceni nagyalománál az
utóbbi időben feltűnően elszaporodtak
a zsebtolvajlások. A gyakori feljelen-
tések alapján a rendőrség megállapí-
totta, hogy szervezett zsebtolvajbanda
garázdálkodik és kihasználva az utóbbi
időkben az utazásoknál előálló zsúfol-
tságot, mikor beérkezik egy-egy vonat,
a vagonok felé tolongó tömeg közé
furakodnak és a tolongásban foszto-
gatják áldozataikat.

A debreceni rendőrség a tegnapi
napon kézrekerítette ez egyik vesze-
delmes zsebtolvajt, a banda vezérét,
akinek nevét egyelőre a nyomozás ér-
dekében nem közölhetjük a nyilván-
ossággal. A tettes **Szilágyi Mihály** de-
recsei lakostól, annak zsebéből ki-
ragadta pénztárcáját és azt átadta egy
gyors mozdulattal társának, aki ügye-
sen eltűnt a tömegben. A detektívek-
nek a zsebtolvajt sikerült elfogni,
társa azonban a pénzzel együtt elme-
nekült. A tárcában hatvan pengő volt.
A rendőrség megkezdte a zsebtolvaj
kihalgatását és tovább nyomoz a
banda többi tagja után.

A szerb szabadkőműves páholy vagyonát elkobozták

Belgrádi hír szerint a szerb sza-
badkőműves páholyok vagyonát
elkobozták és a sajtó helyesli a
szabadkőművesek ellen tett intéz-
kedéseket. A páholyok vagyonát az
állam javára kobozták el. Egyes
lapok követelik a páholyok irat-
anyagának és tagok névsorának
közvetítését.

— Egy angol aknalerakó hajó
aknára futott és elsüllyedt. Az el-
süllyedt hajó neve **Marsona**.

Mégegyszer az oláh színekről...

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr!
Minden magyar ember jóleső érzéssel olvashatta b. lapjuk vasárnapi számában, valamint már azelőtt is több ízben megjelent figyelmeztetést arra nézve, hogy a hölgyek kerüljék el divatcipőiket és ruháikat a ríktó oláh színek viselését. Nem lehet ezt az ügyet azzal elintézni, hogy kicsinyesség, amikor tudjuk jól, hogy Erdélyben élő magyar véreink mennyi kellemetlenségnek, meg hurcoltatásnak, büntetésnek voltak kitéve a magyar színeknek sokszor csak vélt alkalmazása miatt. Magam is több esztendőig éltam Erdélyben kisebb-szíri sorsban és olyan példákat tudok felhozni, hogy az oláhok olyan esetekben is bíróság elé állították egy-egyeket irredenta-váddal, amikor csak azt tudták ellene felhozni, hogy házában tetéje piros volt, a ház fehérré meszelve és körülötte a kertben a fák lombja zöld és ez így együtt a nemzeti színt adta ki. Ők már ebbe is belekötöttek. Vagy olyan esetet is tudok, amikor a fehérre meszelt falusi ház ablakába kitett muskátli virágból kovacsolták vádakat és súlyos büntetést szabtak ki a megvádolt magyar emberekre magyar színek miatt. Ilyen körülmények között nem lehet túlhaladnunk a jelenségek mellett azzal, hogy jelentéktelen dolgok. Főleg akkor nem, ha tudjuk azt, hogy az oláhok egész történelmi múltjukat, jogukat ilyen jelentéktelen, szinte nevéstéges semmisségekre építették fel. Erre saját személyemben is jó példát tudok felhozni. A kolozsvári egyetemen hallgattam jogot és egyik társam, egy oláh fiú felhívta figyelmemet Jorga egyik művére, mondván, hogy azt okvetlenül olvassam el, mert abban minden kétséget kizáróan bebizonyítja az oláh „tudós”, hogy az oláhok a rómaiaktól származnak. Kérdeztem azután, hogy mire alapítja ezt az elméletet Jorga, mire oláh hallgató társam kijelentette, hogy nemzeti táncunkban van egy jelenet, amikor a férfitanács megragadja és a karjába kapja a hölgyet, amely táncmozgás a sabán-nők elrablása történelmi jelenetére épül és „kétségtelen” bizonyítékot nyújt a „közös származás” mellett. Amikor az oláhok egész történelmüket ilyen nagy ideológiára építik fel, akkor nekünk nem szabad eltérnünk ezt az egyébként tudatlanságból és minden szándékoság nélkül történő hordozását sem arkitó oláh színeknek. Erre nézve különben megjegyzem, hogy a közelmúltban vitám volt egy hölgyvel, aki azt mondta, hogy csak a sávos piros-sárga-kék szín kifogásolható, a ruhákon mintákba olvadó hasonló szín nem. En vizont azt mondom és ezt minden hazafias érzésű, öntudatos magyar nőnek magáévá kell tennie, hogy kerüljék el ezeknek a színeknek a viselését minden formában.

Ismétlően hálásan köszönöm a „Debreceen”-nek, amiért többször is felvette ezt a kérdést. Maradtam hazafias tisztelettel: Előfizető.

Tovább dagad a fővárosi zsarolás botrány

Részletesen beszámoltunk már arról a zsarolási botrányról, melynek szereplőit, Szentiványi-Bilinkievic Rudólf újságíró, Fekete Béla volt lapkiadó és Böhm-Barabás Béla magán-tisztviselőt a rendőrség őrizetbe is vette. Szentiványi és Fekete már kedden az ügyészségre kerültek és onnan a fogházba. Böhm-Barabás pedig a toloncházba. A nyomozás folyik tovább az ügyben, mert egyre érkeznek jelentések azokról, akiket megszaroltak, vagy zsarolni akartak. A rendőrségre három újabb gyanúsított került, akiknek letartóztatása várható.

A krakkói zsidók áttelepítése

Krakko, augusztus 6. (Német TL.) A Warschauer Zeitung szerint a közeli napokban sor kerül a krakkói zsidók áttelepítésére. A német hatóságok és a zsidó egyházközség képviselője már letárgyalták az áttelepítés részleteit és megélték minden előkészületét. Kilenczser zsidó már elköltözött Krakóból. Mirden zsidónak módjában áll saját kívánsága szerint meghatározni új lakóhelyét a főkormányzóság területén.

Churchill az angol királynál

London, aug. 6. (Reuter.) A király kedden este a Buckingham palotában kihallgatáson fogadta Churchill miniszterelnököt.
A Reuter iroda parlamenti munkatársának értesülése szerint az angol parlament augusztus 22-én rövid nyári szabadságra megy. Le-

hetséges, hogy a nyári szünet után a parlament egy ideig hétenként csak egyszer tart majd ülést.
Az alsóházban Kingsley Wood kincstári kancellár kimondotta, hogy egyes esetekben az adókat az egy évvel ezelőtti adók négyszeresére emelték fel.

Mi történik Erdélyben

ZAVAROK NAGYVÁRAD LISZT- ÉS KENYERELLÁTÁSA KÖRÜL

Nagyvárad, aug. 6. A nagyváradi pékek küldöttségileg keresték fel a város polgármesterét és bejelentették, hogy Nagyváradon, illetve a megyében nincs liszt, a tiz nap óta mutatózó liszthány már akuttá vált és ennek következtében a pékek nem tudnak elget tenni szállítási kötelezettségüknek és az intézményeknek, kórházaknak stb. csak a rendes mennyiség felét szállítják. Holnapról kezdve már egyáltalán nem lesznek pékek sütni és a város kenyérral való ellátása is veszélyben forog.

SZOMBATON KI KELL NYITNI AZ ÜZLETEKET

Bukarest, aug. 6. A munkaügyi miniszter rendeletére az összes nyílt árusítási üzletek kötelesek szombaton is nyitva tartani. Ez az intézkedés az orthodox zsidók ellen irányul, akik szombaton mindig bezártak.

ÁRVIZEK PUSZTÍTÁSA

Kolozsvár, aug. 6. Az utóbbi napok esőzése következtében Kolozsvár környékén ismét megáradtak a patakok és több községben árvíz okoztak. Kiöntött a Kaján-tó patak és elárasztotta Solyomkő, valamint Babucz községeket. A megáradt patak vize elsodort egy fahidat, egy másik hidat pedig használhatatlanná tett. Az árvíz két község több házáat is súlyosan megrongálta.

Bukarest, aug. 6. A galac-buzau vasúti vonalat elöntötte az árvíz. A forgalmat ideiglenesen csak átszállással tudják lebonyolítani. Az áradást az utóbbi napok esőzése okozta.

A SZATMÁRI PÉKEK BESZÜNTETÉK A SÜTÉST

Húsz szatmárnémeti pékmester beszüntette a sütést azzal az indoklással, hogy a lisztárak mellett a kenyéret nem adhatják a hatóságok által megszabott árban.

SZATMÁRON KÖRNYEZET-SZÍNÜRE KELL FESTENI A FALAKAT

Szatmárnémeti, aug. 6. Szatmárnémeti város vezetősége légvédelmi rendeletet adott ki, melynek értelmében a város lakossága és a vállalatok vezetői tiz nap alatt súlyos büntetés terhe mellett kötelesek a padlásokról eltávolítani a gyúlékony anyagokat. A padlásgerenda és faalkatrészeket vastagon be kell meszelní, a padlózatot 2-3 cm. vastagságban homokkal beborítani és a feljáratnál egy vízzel telt hordót elhelyezni. Szeptember 1-ig minden olyan tulajdonos, akinek ingatlana szabadon áll, úgy hogy a falak minden oldalról látszanak, kötelesek a falakat a környezet színére festeni. Szeptember hó 15-ig minden háztulajdonos köteles átalakítani pincéit és alsóbb helyiségeit légvédelmi óvóhelyül.

ELBOCSAJTOTT ZSIDÓ ORVOSOK

Bukarest, aug. 6. A román közegészségügyi minisztérium július 1-től a mai napig 47 erdélyi zsidó orvost és gyógyszerészt bocsátott el az állami szolgálatból.

KOLOZSVAR POLGÁRMESTERE TERE BUKARESTBEN

Bukarest, aug. 6. Kolozsvár polgármestere Bukarestbe utazott, hogy Kolozsvárt érdeklő gazdasági és közigazgatási ügyekben a kormány illetékes tényszóival megbeszéléseket folytasson.

A szerb kormány megakadályozza a bányavállalatok megszűnését

Rendelet jelent meg Belgrádban, melyben tudatják, hogy a kormánynak ezentúl jogában lesz kényszerigazgatóságokat kinevezni az olyan bányavállalatok élére,

melyek üzemiüket beszüntetni akarják. A rendelet részletesen felsorolja azokat az okokat, melyek szükségessé tehetik a kényszerigazgatóság kinevezését.

Angol ellenes tüntetések Japánban

TOKIO, augusztus 6. A japán kormány kedden a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartott. Masesuoka külügyminiszter tájékoztatta a kormány tagjait az angol hatóságok által letartóztatott japánok ügye miatt elfoglalt helyzetéről. A sajtó közlése szerint a kormány éles ellenintézkedések meghozatalát határozta el, ha Anglia nem enged a japán követeléseknek. A minisztertanács ülése előtt Konoye miniszterelnök és Tójo hadügyminiszter hosszabb megbeszélést tartott. Tokió város vezetősége 120 japán város képviselőit közös értekezletre hívta össze, hogy itt határozzanak az Anglával szemben tanúsítandó magatartásról.

lakó japán állampolgárt.
A „Kokumin Shimbu” követeli, hogy minden japánt hivjanak haza Angliából, mert különben Japánnak megkötik a kezét. Angliában mindenesetre lemondtak arról az óhajról és reményesgről, hogy újjarendezik a két ország közötti viszonyt.

Tokió, aug. 6. (Stefani): A Japán és Anglia között támadt feszültséggel kapcsolatban a lapok azt hangoztatják, hogy London már megteremtette a casus bellit s ezért a japán kormányalak haladéktalanul intézkednie kell, hogy hazarendeljen minden Angliában

A „Tokio Asahi Shimbu” jelentése szerint Shimonosekiben nagy angol-ellenes tüntetések voltak az angliai japán letartóztatások miatt. A hazafias néppárt szigorú határozatot hozott. A határozat követeli az ottani angol konzul haladéktalan kiutasítását Japánból s a tokiói angol nagykövetség, valamint a Japánban levő angol konzulátusok kényszer útján való feloszlását. Ezt a határozatot a shimonoseki angol konzulnak is átnyújtották.

Tokio, augusztus 6. (Reuter): A Domei Iroda szerint Masesuoka külügyminiszter kedden tájékoztatta a kormány tagjait arról, hogy a japán kormány közölte az angol kormánnyal felfogását

Kongo express Ma fél 7 és 9 órákor UTCJÁRA a METEOR mozgóban. — Holnap: A sejk fia Rudolf Valentínóval

a brit birodalomban élő japán állampolgárok jogtalan letartóztatásával kapcsolatban.

Kijelentette még, hogy a japán kormány most megvárja, milyen visszahatása lesz a lépésnek Angliában és ennek alapján határozza majd meg a követendő irányvonalat. (MTI).

SZABADONBOCSÁTOTTÁK A LONDONBAN LETARTÓZTATOTT MIKAHARA JAPÁN IGAGZGATÓT

Az amerikai lapok értesülése szerint Londonban szabadonbocsátották Mikahara japán igazgatót, a Micsubisi Társaság vezetőjét. A szabadonbocsátást egyedülállónak tekintik és távolról sem jelenti a többi japánellenes intézkedés végét. A lapok azt írják, hogy a brit kormány mindjobbban növekvő ideges-ségével magyarázható csakis az előkelő külföldiek nagyarányú letartóztatása.

Miért lávozott Urdareanu?

Bukarest, augusztus 6. Azzal a hivatalos jelentéssel kapcsolatban, amely közölte, hogy Urdareanu Ernest, a királyi ház minisztere vidékre utazik üdülni, különféle kombinációk merültek fel. Az egyik hír szerint Urdareanunak azért kellett távoznia Bukarestből, mert éles ellentétbe került Antonescu tábornokkal, a Vaszgárda egyik exponens tagjával.

A Shell 70 angol mérnököt elutaztatják Romániából

BUKAREST, aug. 6. (Német TL.) A román belügyminisztérium felszólította a Shell társasághoz tartozó Astra Romana román kőolajvállalatot, hogy bocsassa el 70 angol mérnököt. Az angolok elhozásításuk után azonnal megkapják a kiutazási láttamozást.

Az angol sajtó biztatja Maniut

London, augusztus 6. (MTI.) Az angol lapok részletes jelentésekben emelik ki Maniu akcióját. Román adatok alapján azt állítják, hogy az erdélyi magyarok dolgozósztráiyai teljes mértékben rokonszenveznek (?) a területi engedmények ellen fellépő román osztályokkal.

A Manchester Guardian rokonszenyvel ír a románok szembehelyezkedési kísérletéről a területi rendezéssel szemben. Ha a parasztpárt szilárdan kitart álláspontja mellett — írja a lap —, megakadályozhatja a német rendezést. Ennek következménye ugyan csaknem biztosan háború lenne, amely borzalmas szenvedéseket hozhat a románokra, de a Balkánon viszont olyan változásokat eredményezhet, amelyek esetleg előnyére lennének Romániának. A háborúnak különféle esélyei vannak, de a passzív belenyugvásnak területek átengedésebe csak egyféle eredménye lehet. Erre kell gondolniok a határkiigazítással szembehelyezkedő románoknak — fejezi be a lap cikkét.

LEGUJABB

Genf, aug. 6. (Német TL.) A marokkói francia hatóságok felszólították a francia marokkói angol konzulátus tagjait, hogy tekintettel az angol-francia viszony megszakítására 24 órán belül hagyják el Marokkó területét. Az angol konzulátus legtöbb tagja már meg is érkezett Tangerbe.

Moszkva, aug. 6. (Német TL.) Hír szerint kedden este jegyzékváltással egy évvel meghosszabították Szovjetország és az USA 1937-ben kötött kereskedelmi szerződését. Ismét 40 millió dollárt szab meg az Egyesült Államokban történő árubeszerzésre ez a szerződés.

Kopenhága, aug. 6. (NST.) A „Berlingske Tidende” newyorki távirata szerint Anglia le akar mondani Gibraltár védelméről. A kopenhágai lap szerint az amerikai ujságok azt írják, hogy Gibraltár erődtímenye nem állhatna ellent komoly ostromzárnak.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg ucca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, aug. 3-tól, augusztus 10. reggel 8 óráig:
„Aranygyal”, Piac ucca 50. telefon: 24-53. szám. — „Reménység” Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Isteni gondviselés”, Petőfi-tér, telefon 29-81. — „Sas”, Hatvan ucca 70., telefon: 11.98. szám.

Hősök naplója

— 1917 augusztus 7. —

A több mint egy hónapig tartó szakadatlan oláh támadás alatt, amelynek célja az Ojtozi-szorostól délkeletre fekvő 1167 méter magas Magura Casinului elfoglalása volt, különösen süntütek a volt székelyudvarhelyi 82. közös gyalogezred alábbi hősei:

Mózes Miklós tartalékos szakaszvezető példát adó bátorságával önként jelentkezett felderítő járőrbe és merész rajtaütéssel nagyobb ellenséges járőrt küzdött le. Majd a kiépítetlen védelmi állásokban az éjjel-nappal reája zúduló tüzérsgéi tűzben a túlnyomó ellenség kemény támadásait kézigránátokból mindig visszavetette.

Illyés Péter szakaszvezető, amikor az oroszok erős tüzérsgéi előkészítés után állásainkba betörték, parancs nélkül tartalékban levő szakaszát azonnal ellentámadásra vitte. Halálát megvető bátorságával magával ragadta embereit és ember ember elleni harcban kézigránátokkal lépésről lépésre visszazoritotta a szívósan küzdő oroszokat. Az ismét visszafoglalt állást vitézül megtartotta.

Bodó Lajos népfelkelő honvéd előretolt tábori őrsőn kézigránátokkal egyedül futamított meg egy ellenséges járőrt. Parancsnoka megsebesülése után azonnal átvette a parancsnokságot s tovább folytatta a harcot a támadást visszaverte s így az ellenség előretörését megakadályozta. Midőn az ellenség az őrsőt körülzárta, meg nem adva magát, folytatta a harcot, míg ki nem vágta magát és vissza nem tért csapatához.

Mindhárman emberfeletti hősie magatartásukért az arany vitézségi éremt érdemelték ki, amit öfensege József királyi herceg személyesen tűzött mellükre.

— **Debrecen város közigazgatási bizottsága** ma délután négy órakor tartja augusztus havi ülését.

— **Nijinsky Budapest.** A világhírű orosz táncos Budapestre érkezéséről ír rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket a Délibáb legújabb száma.

— **Liverpoolban botrányos jelenetek** játszódtak le egy gyermekeket Amerikába szállító gőzös indulásakor. Amikor a legénység el akarta távolítani a kikötőpályákat, munkásszonyok gyermekekkel a karjukon áttörtek a nézők tömegén és meg akarták rohani a hajót. A rendőrség csak nagynehéz tudta őket távolítani, amíg a hajó eltávolodott a parttól. Miközben a távozó gyermekek búcsút intettek szüleiknek, a tömegben kiáltozás és fütyülés volt hallható. Több asszony áthatolt a bezárlás helyét körülzáró kerítésen, felmászott az ott levő áruhalmozókra s ezt kiáltozta: „És mi lesz a mi gyermekeinkkel?” Szidalmazták a rendőröket, akik távozásra szólították fel őket. A rendőrség végül is erőszakkal távolította el őket.

— **Az angol katonákat felhívta** Hinesley bíboros arra, hogy a kabátjuk hajtókája alatt hordják azt a kis bakelitből készült keresztet, melyet a „győzelem zálogának” neveztek el és amelyeket megadott.

— **Háború a sivatagban.** A végtelen homoksívek között, porviharral, egyedülálló és szomjúsággal küzdő katonák háborúja, aminő most az olasz és az angol afrikai haderők között folyik, egészen különleges bátorságot és kiképzést igényel a csapatoknál. Ezekről a trópusi viaskodásokról számol be rendkívül érdekes képek és helyszíni felvételek kapesán Tolnai Világlapja legújabb száma.

— **Nem tűrnek a jövőben munkanélkül kóborló cigányokat,** mert a készülő belügyminiszeri intézkedés szerint munkatáborba küldik őket, ha nem igazolják, hogy rendszeresen, becsülettel dolgoznak és így keresik kenyerüket.

— **A Kárpátalján az iparengedélyek revíziója során** sok fűszerüzlet és koresma cserélt gazdát. Az új engedélyesek nagyrésze nem tudta megnyitni üzletét, mert egyszerűen felesapták az árat az üzlet-helyiségeknek, néhány helyen a háromszorosára is. Az érdekeltek kormányintézkedést kértek az indokolatlan üzletbérzsora letörésére.

— **A dunántúli esőzés,** mely napokon át tart, komoly veszélyt jelent a mezőgazdaságra. A kővében álló gabona kezd csirásodni.

— **A francia összeomlás lelki okai.** Szabó Imre budapesti református esperes a Református Életben vezércikket írt a francia összeomlás lelki okairól. Francia földön most keresik a bűnbakot — írja a többi között. — Könnyen meg lehet találni. Az a szellem az, amely büszke volt arra, hogy Istent nem hívták segítségül a politikai nyilvánosságban és mindazok, akik ezt a világnézetet osztották.

— **Gyanus halálesetről tettek** jelentést a debreceni ügyészségen. Tóth Eszter hétéves bányai leányka meghalt és testén súlyos égési sebeket találtak. A vizsgálóbíró elrendelte a boncolást és helyszíni tárgyalást tartanak annak megállapítására, hogy mi okozta a leányka halálát és hogyan keletkeztek az égési sebek rajta.

— **Megindult a rendszeres légi közlekedés** London és Newyork között. Az első utasszállító gép megérkezett Londonból Newyorkba és az utat 35 óra alatt tette meg. A gépek 23 tonnásak és személyzetük öt ember. Ezt a közlekedést októberig tartják fenn.

— **A megszállt Franciaországban szigorú bankellenőrzést vezetnek be.** A németeknek joguk van a bankok könyveibe betekinteni és a bankigazgatók, ha ellenszegülnek a német intézkedéseknek, dologház a büntetésük. Franciaország területén Belin munkaügyi miniszter rendelete értelmében megszűnt a 40 óras munkahét és 51 órát dolgoznak a munkások.

— **Kik árulhatnak faszenet?** A kereskedelmi miniszter tájékoztató leiratában értesítette a kamarákat, hogy a szénkereskedő faszenet is árusíthat iparigazolványa alapján, ezzel szemben a tüzfakereskedő, ha csak tüzfakereskedésre szóló iparigazolványa van, nem árusíthat faszenet.

x **Naményi Gyorsiró Iskola** átköltöztött Batthyány ucca 1. szám alá. — Uj tanfolyamok.

— **Az angol pályaudvarok tetőzetét üveg helyett préselt papírlapokkal cserélik ki,** hogy elkerüljék a bombatámadások idején a szerte szóródó üvegcserepek okozta károkat, sérüléseket. A pályaudvarokon így mesterséges fény mellett kell állandóan dolgozni.

— **A kínai hatóságok elrendelték,** hogy azalatt a három hónap alatt, míg a burmai szállítási útvonalat zárva tartják, minden értékes anyagot, melyet ezeidig felhalmoztak, az ország belsejébe kell szállítani. A három hónap elég lesz a szállítások lebonyolítására.

— **Rotterdamból 7000 holland gyermeket vittek el a németek nyaralni** Salzammergutba. A nyaralás három hétig tart.

— **Az amerikai-orosz kereskedelmi szerződés** aláírás előtt áll és a szövét egy szerre hozzák nyilvánosságra Newyorkban és Moszkvában. A kereskedelmi egyezmény elkészültét az amerikai külügyi államtitkár jelentette be.

— **Vakmerő kirakatbetörés a Béke áruházban.** Az elmúlt éjszaka vakmerő kirakatbetörés történt a Szent Anna uccai Béke áruházban. Ismeretlen tettesek feltörték a Gelbmann Herman tulajdonát képező üzlet kítakatát és onnan 80 pengő értékű árut zsákmányoltak. A tetteseknek sikerült észrevétlenül távozniuk. A betörés felfedezése után nyomban feljelentést tettek a rendőrségen, ahonnan detektívek szálltak ki a helyszínre. Sikerült a vizsgálat folyamán több olyan nyomra bukkanni, aminek alapján a tettes gyors kézrekerítése várható.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszor, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, mely számos betegségéül az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Létrejött az angol-lengyel katonai megállapodás,** melynek értelmében a lengyel katonák az angol katonákkal egyenlő elbánás alá kerülnek és a lengyel pilótákat már beosztották az angol légi haderőbe.

— **Egy letag pincér tragédiája.** Keddre virradóra Ujpesten, az Ósz ucca 22. számú házban levő lakásán Sorek Antal 65 éves pincér felakasztotta magát. Mire hozzátartozói ráta-áitak, már halott volt. Búcsúlevelében arra kéri a hatóságokat, hogy ne boncolják fel. A pincér az utóbbi időben sokat betegeskedett s a kórházba akarta magát beutaltatni, de hely hiányában nem vették fel s elkeseredésében követte el tettet.

— **Édesapja pisztolyával agyonlőtte 7 éves játszótársát** egy 11 éves gyermek. A szerencsi csendőrség halálos gyermekszerecséltenség ügyében folytat nyomozást. Neumann Imre 7 éves és Zink Zoltán 11 éves szerencsi gyermekek az udvaron játszadoztak. Zink Zoltán egyszerűen abbahagyta a játékot, beszaladt édesapja szobájába, honnan pisztollyal tért vissza. A játszódozó gyermekek sokáig érdeklődéssel nézték a kicsempészett pisztolyt. Kévéssel később Zink Zoltán néhány lépést hátrállt, édesapja pisztolyát Neumann Imrere szegelte, majd játékból meghúzta a ravaszt. A pisztoly eldördülése után Neumann Imre vérző fejjel, eszméletlenül rogyott földre. Zink Zoltán pedig félelmében elfutott és elbujt. A szerencsétlenség színhelyére azonnal kifutottak a házbelielk, akik Neumann Imrét orvoshoz vitték, első segély után pedig beszállították a miskolci kórházba, ahol életveszélyes sérülésébe belehalt.

— **Julius Streicher, az ismert német antiszemita vezér,** a Der Stürmer című újság alapítója és szerkesztője, frankföldi kerületvezető, hirtelen meghalt.

— **Dr Fenczik István országgyűlési képviselő** ungvári lakásában nemrégben betörők jártak. Ötezer pengő készpénzt, hatezer pengő értékű ékszert, vadászfegyvert és más holmit vittek magukkal. Az ungvári rendőrség rádiogramja alapján a budapesti rendőrség is megindította a nyomozást a betörők után.

— **Halálra sujtotta a villám** Szvák Pál 26 éves tiszaroffi lakost kazalrakás közben. A vele együtt dolgozó Sági József és Kulizs János súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Gandhi megfenyegette Angliát,** Lapjelentések szerint Gandhi hétfőn újból óva intette Angliát attól, hogy továbbra is elodázza a döntést India függetlenségének kérdésében. A nagyindiai nemzeti kongresszus nem fog vég nélkül a szabadságára várni — jelentette ki Gandhi.

Gyászrovat

Estek Ferenc munkafelügyelő 40. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, a római kat. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Tóth Eszter 7. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint Dankó temetkezési vállalat.

Kiss József 36. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából Dankó temetkezési vállalat.

Szebeni Rózsika 21. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Kálmán ucca 26.. Temetését: **Bartha** vállalata végzi, püspöki palota.

Demjén Ákos, életének 63. évében elhunyt. Temetése Hajdúszováton ma délelőtt lesz a református templomban tartandó gyászszertartás után. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Pál Antal nyugalmazott csendőrtiszt-helyettes, életének 65. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, református gyászszertartással. Temetését Fehértői vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4.

Két gyermektől elrabolták a cukorjegyét

Magyar Lajosné Kálmán ucca 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, akik Juliska és József nevű gyermekeitől elvette a cukorjegyét. A két gyermek a MANSZ nyaraltatási akciójában vesz részt és a nyaraltatás megkezdésekor cukorjegyüket kivitték, most azonban, hogy petróleumjegyet igényelhesenek, visszakérték azt és megindultak a jegyekkel hazafelé. Utközben egy férfi megállította őket és elvette kezükből a két személyre szóló jegyet. Magyar Lajosné feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Szerencsétlenséget okozott a 4. emeletről lezuhanó pala

Tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség áldozata lett Weik István munkás, aki az Alföldi Takarékpénztár építkezésénél dolgozik. A felvonóra nyílt kosárban palát raktak, melyet a tetőzeten egy munkás emelt volna ki. A súlyos kosarat azonban egyedül nem bírta és az a négyemelet magasságból visszacsúszott. A kosárból kizuhanó pala ráesett a felvonónál dolgozó Weik István karjára, melyet eltört, valamint lábára és azon is hatalmas nyílt sebet ejtett. A helyszínre siető mentők első segélyben részesítették és kivitték a sebészeti klinikára.

— **Térkép mozgatható határokkal,** Ruttner amerikai kartográfus tekintve, hogy az utóbbi időben az egész világon sokat változnak az országhatárok, olyan térképet nyomtatott, amelyen nincsenek nyomtatott országhatárok. A határokat színes gumifonalak helyettesítik, amelyek megfelelő ragasztóanyaggal vannak ellátva és aszerint lehet őket elmozdítani, ahogy a történelem napjainkban az országhatárokat alakítja.

— **A kanadaiak a szeretettadományok tömegét küldték Angliába** és négy nagy áruházat kellett kiüríteni, hogy elhelyezni tudják a csomagokat, melyeket jórészt a kanadai katonák kaptak.

Esti Magyarország
A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tőkéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este: Gül Baba, Patkós Irma fellépte.
Csütörtökön délután: Nótás kapitány, (mérsékelt helyárak. Utóljára).
Csütörtökön este: Dalol a nyár, Kováts Terus egyetlen fellépte.
Pénteken este: Fenséges szerelem, — Premier, Szilassy László felléptével.
Szombaton délután: Csavargólány, mérsékelt helyárakkal.
Szombaton este: Fenséges szerelem, Szilassy László fellépte.
Vasárnap délután: Fenséges szerelem, Szilassy László fellépte.
Vasárnap este: Fenséges szerelem, Szilassy László fellépte.
Hétfőn este: Sybill. Beleznay Unger István fellépte.

Zimberi-Zombori szép asszony

Erdélyi Mihály könnyed, mulatságos operettjében folytatta sikersorozatát az Unger-társulat. B. Unger István kitűnő rendezésében színes, jól kiegyensúlyozott előadásban került a darab színpadra. B. Unger István ezenfelül finom, elmélyült játékkal, Togyerszky szerepében, mint színész is nagy sikert aratott. Radnóthy Éva illuziókeltő, művészi játékkal, szépen csengő hangjával egyik legjobb alakítását produkálta. Nagy Csilla egyéni kedvességgel átítatott játéka, bravurosan ügyes táncái, Szokoly Gyula remekbeszabott figurája, Kormos Ferenc izes komikuma, Hortobágyi Artur pompás alakítása, Jurik Ica eredeti fel fogásában színpadra vitt, kedves leányalakja, Szilgethy Irén kitűnő játéka, jó humorérzéke, Molnár István rokonzenes tehetsége nagy sikert aratott, Krémer Böske és Gaál Mani ügyes figurái hozzájárultak a sikerhez. Dörner Lajos kifogástalanul vezényelte a zenekart. Az előadást zsúfolt ház taposolta végig és melegen ünnepelte a kitűnő művészeket.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma szerdán este lép újból a debreceni közönség elé egy estére Patkós Irma, a Fővárosi Operett Színház primadonnája akinek csodás hangja annyit kellemes perccet szerzett mindenkinek, pár évvel ezelőtt. A Gül Baba, Gábor-diák szerepének minden szépségét és énekbeli kiváltságait tökéletesen senki nem tudja tolmácsolni, mint Patkós Irma. A filmen oly nagy sikert aratott színdarab eredeti és tökéletes formája kerül ma színpadra az Unger-társulat hibátlan előadásában és fővárosi kiállításában.

Holnap, csütörtökön gazdag programmal kedveskedik az igazgatóság. — Dlután négy órakor mérsékelt helyárakkal, engedve a minden oldalról jövő kívánságnak, utóljára tűzte műsorára a „Nótás kapitány”-t, melynek címszerepét ezúttal is maga Unger igazgató játssa.

Este kerül sor Kováts Terus egyetlen fellépésére. „A dalol a nyár” operett Borbála szerepe ad ezer alkalmat annak a páratlan humornak és alakító-készségnek a megcsillogtatására, mely Kováts Terus debreceni működése idején örökre felejthetetlené tette. Remek toaletti és táncal, Hamvay Lucy első fellépése és az egész előadás teljesen egyéni beállítása teszik szenzációsá az estét. Siessen jegyét biztosítani!

Pénteken kezd meg háromnapos vendégszereplését Szilassy László, a kiváló honvivő, a Vigszínház most szerződött tagja sorába. Évek óta most lesz először alkalma a debreceni közönségnek viszontlátni kedvencét, aki az Unger-társulat óriási sikerű eredeti operettjében, a „Fenséges szerelem”-ben testre szabott pompás szerepben lép újra kedves közönsége elé.

Figyelem!!! A Szilassy előadásokra minden megváltott jegyhez a művész legújabb fényképét adja ajándékként az igazgató.

Kerjük a közönséget, hogy lefoglalt jegyeit az előadások napján, délután hat óráig kiváltani szíveskedjék, mert a nagy érdeklődés miatt tovább fenn tartani nem áll módjában a pénztárnak.

Színházi kistükör

DAYKA MARGIT elutazott, miután egy este teljesen meghódította a debreceni közönséget. A kitűnő művésznőről tudni kell, hogy nemcsak zseniális színésznő, hanem épp olyan zseniálisan gavallér és költőkező természetű is. — Debrecenbe is magával hozott „2000 P” aprópénzt — amint mondotta — és mez lehet állapítani, hogy néhány száz

olyan vendég, mint Dayka Margit, hamarosan rendbehozná a debreceni idegenforgalmat. Még egy érdekesség derült ki a nagyszerű művésznőről az, hogy virtuóza a pohártörésnek. Ezt a „Csavargólány” mulató-jelenetében is bemutatta, amikor a tenyerében tördelte össze a poharakat.

U. KOVÁTS TERUS, a debreceni közönség elsőszámú kedvence első s egyetlen fellépte avatja eseményé a „Dalol a nyár” csütörtöki előadását. Bizonyos, hogy a közönség ebből az alkalomból zsúfolásig megtölti a nézőteret. Ezen az előadáson lép fel egyébként először a betegségéből felgyógyult Hamvay Lucy is.

A Német Ház megnyílik Budapesten

Augusztus 18-án Budapesten megnyitják a Német Ház kapuit, ahol a Basch által irányított magyarországi szervezkedés intézményei kapnak helyet. A Német Ház költségeit közadakozásból szedték össze, Augusztus 11-én Hudason nagy seregszemlét tart Basch hívei felett.

x Az István-malom a megengedett legmagasabb hatósági áron megkezdte a búza és rozs vásárlását. Elfogad bűzát és rozstot vámörlésre, árpát és tengetit darálásra, továbbá búzát és rozstot későbbi elszámolásra, (tárolásra).

— Kétszáz halalos áldozata van a portoricói spanyolnáthának. Portoricóból jelentik: A nemrég kitört spanyoljárványnak, mely az egész szigeten elterjedt, eddig 200 halalos áldozata van. Ottani becslés szerint a sziget 1.8 millió főnyi lakosságából mintegy százezren betegedtek meg.

— Földosztás Litvánában. Kaunasból jelenti a Német T I: A litván minisztertanács elhatározta, hogy a mezőgazdasági megművelésre alkalmas föld kiszájtatásának és felosztásának előmunkálatait szeptember elsejéig befejezik. A földosztás keretében főként földművelők, kevés birtokkal rendelkező és föld nélküli parasztok kapnak majd földet, még pedig úgy, hogy lehetőleg tiz hektárig terjedő gazdaságok keletkezzenek. A földet ingyen és korlátlan időre engedik át. Érvénytelennek nyilvánítanak minden eddigi intézkedést, amely a föld magántulajdon kérdésének szabályozására vonatkozott.

— A posta vezérigazgatósága felhívja a nagyközönség figyelmét, hogy a tábori postacsomagokban a meleg időjárásra tekintettel romló tartalmú élelmiszert, nyers, főtt és sült húst, friss gyümölcsöt küldeni nem szabad.

— A svájci szövetségi tanács jóváhagyta az igazságügyi és rendőrmiszterium beterjesztett javaslatát, a kommunista és anarchista tevékenység elleni intézkedésekről. E határozattal Svájcban megtiltották a kommunista-párt, valamint a trockijista és anarchista szervezetek mindenféle tevékenységét.

— Rablógyilkos szökött fegyencet fogott az épületállványon egy ügyes detektív. Pestújhelyen elfogták Prónai Károly 26. éves pásztort, ki három héttel ezelőtt megszökött a felsődabasi állami pusztaórá, ahol rablógyilkosság miatt kapott tízeves fegyházbüntetését töltötte. Csere Jenő, a főkapitányság büntügyi osztályának detektívje, aki Pestújhelyen lakik, fogta el a szökött rabot. Pestújhelyen a Madách ucca 8. sz. házat tatarozták és az állványokon látta meg a körözött gyilkost. Rabruha volt rajta és bár a ruha tele volt malterral, a detektív felismerte. Prónai beismerte, hogy ő az, akit köröznek. A felsődabasi állami pusztaórá megszökött Sári község vendéglője előtt talált egy biciklit, azon folytatta útját. Két héttel a márlabesnyői erdőben bujkált. Mikor nagyon megéhezett, bement Pestújhelyre, ott egy kőművesmesternél mint éhező felvidéki munkanélküli jelentkezett. Az iparosmester felvette munkásnak. A tatarozási állványok között talált rá a detektív. A főkapitányságon letartóztatták és átkísérték a gyűjtőfogházba.

— Anglia mindinkább súlyosbodó élelmiszer ellátására rávilágít a brit eljárásiügyi miniszter rendelete, mely szerint súlyosan büntetik mindazokat, kiknek hibájából valamilyen élelmiszer megromlik. Azok, akik ez ellen a rendelet ellen vétnek, két évvel kezdődő börtönbüntetéssel, vagy pedig többszáz fontot kitevő pénzbírsággal sújtandók.

Augusztus 10-ig meghosszabbították a petroleum igénybejelentések határidejét

A múlt héten jelent meg az a polgármesteri hirdetés, amely a vonatkozó kormányrendelet alapján intézkedik a petroleum forgalombahozatala tekintetében. A rendelet szerint a városban rendelkezésre álló petroleumkészletből elsősorban az ipari és mezőgazdasági üzemek szükségletét kell kielégíteni. Az ezenfelül levő mennyiség a háztartásokat illeti. Az igénybejelentési napokat augusztus 8-án estig, délelőtt 8—2 óráig és délután 4—6 óráig lehet benyújtani.

Ertesülésünk szerint a petroleum igénybejelentésének határidejét a város vezetősége augusztus 10-én délig meghosszabbította. Tekintettel voltak ugyanis a mezőgazdasági munkával elfoglalt gazdaközönségre, amelynek különösen elsősorban van szüksége petroleumra, hiszen a tanyákon sehol sincs villany, a községekben sem mindenütt világítanak villanyal. Eddig éppen ez a réteg, más elfoglaltsága miatt nem értesülhetett kellő időben az igénybejelentésről és csak most kezdenek jelentkezni. A város vezetősége ezért az igénybejelentések határidejét két nappal kitolta.

A város vezetősége azt akarja, hogy senki ne maradjon ki, akinek szüksége van petroleumra. Az Irodák megerősített személyzettel állanak a közönség rendelkezésére, hogy augusztus 10-én délig minden igénybejelentést feldolgozhasanak.

SPORT

A DVSC-BSZKRT mérkőzés az NB-be jutásért

A miniszteri biztos döntése legalább kis részben enyhítette azokat a súlyos igazságtalanságokat, melyek Debrecen labdarugósportját érték, elsősorban azáltal, hogy a felosztott (és nem kiesett) Bocskai helyére nem osztotta be minden további nélkül, a DiMÁVAG mintájára a hat Bocskai játékost felvett DVSC-t. Ma már utána vagyunk a dolgoknak, szükségtelen hangsúlyoznunk, hogy milyen hátrányos helyzetbe került a debreceni vasutas azáltal, hogy az ellenfelei már 10 nappal előbb tudták, hogy indulnak az osztályozón és felkészülhettek. Ez ilyenkor, szezoneleji formánál döntő fontosságú lehet. Mindezek ellenére bízunk a rutinos Bocskai játékosokkal megerősített DVSC-ben, hogy a hagyományos DVSC lelkesedéssel játszva beverekszí magát az NB-be.

A helyzet korántsem reménytelen. A DVSC pár héttel ezelőtt 2:0-ra legyőzte Debrecenben a BSZKRT-ot. A budapesti villamoscsapat kitűnő együttes, jelentős erőstítést is kapott, hiszen Balogon, Tulin és Birón kívül Forgács a Haladásból és Darázs a Taxiból is ott játszik. A DVSC mégis győzhet, ha teljes erőbedobással játszik. És ha véletlenül mégis kiesne, ezzel a csapattal, további erőstítéssel a bajnoki szezon folyamán feltétlenül beverekszí magát az NB-be.

A DVSC-BSZKRT mérkőzés Diósgyőrött lesz és a DVSC valószínűleg Vöröss — Erdei, Janzsó — Elek, Gere vagy Erdélyi, Csokay — Kristóf, Sidlik, Szabó, Bihari, Drab összeállításban játszik.

A DVSC II. még bejuthat az NB III-ba. Ha a DVSC I-nek sikerül a minősítő mérkőzések során beverekedni magát az NB-be, akkor a DVSC második csapata játszhat az NB III-ban. Az NB III. sorsolását egyébként el is halasztották.

Sidlik gyelmét kap — erre számít a DVSC vezetősége. A miniszteri biztos egymásután engedi el a játékosok büntetését a bajnoki rajt előtt. Remény van rá, hogy a DVSC kitűnő csatárának büntetését is elengedik és vele állhat ki a csapat a BSZKRT ellen.

A DVSC is játszik a Magyar Kupáért. Az első sorsolás kedvező a debreceniekre, mint erőnyerő mérkőzés nélkül megy tovább az első fordulóban.

A miniszteri biztos jelentkezésre hívta fel a volt Bocskai játékosokat, akiknek klubjukkal szemben követelésük volt.

1940 augusztus 7., szerda 7

Augusztus 9-ig lehet erősíteni a minősítő mérkőzéseken résztvevő egyesületeknek. A DVSC-nek sem ártana még egy balszélső és középfedezet után szétnézni, bár jobbösszekötő is félérne. Állítólag szó van arról, hogy Móré, aki a Szolnoki MÁV edzője, olyanformán játsza végig az őszi szezont a DVSC-ben, mint Teleki annak idején a Bocskaiában játszott, mint a DiMÁVAG edzője. Ha ez nem sikerül Turay I. szerződöttese kerül szóba, de sokan gondolnak az Ujpesti Hidasijár, Kalocsaira, a püspökladányi Lászlóra is. Egyszóval a DVSC még gondol erőstítésekre a rendelkezésre álló két nap alatt.

Zsidik személyében kitűnő fedezetet igazolt le a DVSC a Várpálankai Turultól.

Uj ifjúsági csapat alakult Debrecenben, a Nyilastelepi Törökvs, mely a nyilastelepi ifjúságból labdarugócsapatot szervez és a várostól már pályahelyet is kaptak. Az új ifjúsági csapat Mezey Béla ref. lelkipásztor és Szücs DVSC ifj. intéző kezdeményezésére alakult meg.

Hajdú Kupa mérkőzést játszott Balmazújváros Hajdúböszörmény csapattal Szöke játékevető bíráskodása mellett. Győzött Balmazújváros 5:3 arányban. A DMTE ifj.—Rákóczi SE mérkőzést most vasárnap játszik le.

Az első esti mérkőzés Budapesten 8000 főnyi közönség előtt folyt le és azon a Kispeszt Cséh és Olajkár II. góljaival 2:1-re verte az ujdonsült NB-csapatot, a WMFC-t.

Antaj I. és Sidlik büntetését elengedte Gidófalvy bíztos az esti órákban érkezett hírek szerint.

Tuli és Balogot állítólag nem játszattja a BSZKRT a DVSC ellen, mert Tuli nagyon elhízott, Balog pedig nincs edzésben. Miklósit, Darázst, Forgácsot és középcsatár helyén Bíró Sanyit viszont játszatják.

Nagy edzést tartott a DVSC tegnap délután, közel 40 játékos volt kint, köztük a Bocskai szerzemények is. A játékosok biztatón mozogtak. A védelemben Vöröss, Csokai, Janzsó, Erdei, a fedezetorban Ignác, Erdei, Zsidik és Galambos, a csatársorban Szabó, Kristóf, Sidlik, Bihari és Nagy vannak kitűnő formában. Csütörtökön kétkapus edzés és akkor állítják össze a BSZKRT ellen játszó 11-et.

Berecz a DIMÁVAG játékosja lett. A kitűnő csatár leszerződött a tegnapi napon a diósgyőri csapathoz.

Közgazdaság

DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR

A debreceni állatvásárra felhajtottak 272 darab lovat, eladtak 104 darabot. Szarvasmarhából felhajtottak 932 darabot, eladtak 587 darabot. Árak: vágóelő 55—128 pengő, silány igásló 85—180 P, közepes igásló 185—300 P, jó igásló 300—500 pengő. — Jómínőségű vágómarha kilója 58—75 fillér, közepes minőségű 44—58 fillér, silány minőségű 30—44 f., borjú 60—88 fillér, növendék marha 50 65 fillér, tinó, ökor 58—69 fillér kilónként, fejőstehén darabonként 235—490 pengő. Az irányzat élénkült volt.

TERMÉNYTÖZSDE

A tegnap megkezdett búzakínálat egyes vidéki körzetekben ma is folytatódott. Ezt a kínálatot azonban a Futura és a vidéki malmok könnyen felveszik és így a gabonátözsden a kínálat még nem érezhető. A gabonavásárlási engedélyek iránt beadott kérelmek elbírálása néhány napot még igénybe vesz és a legjobb esetben csak a hét végére várható az engedélyesek névsorának közzététele.

Mák, kék 152.—156. pengő, borsó Viktória 47.—50. P, express 39.50—43.50 P, Biborheremag 133.—140. P, csillagfürt, fehér, lapos 22.70—23. P, korpa, finom búzakorpa 16.60—16.80 P, takarmányliszt 8-as 18.75—19.50 P.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 37 darab sertést. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 142 fillér, exportzsír márkázott 180 fillér.

Rendelet

A 250.000—1929 B M számú rendelet 81 paragrafusának 1. pontja alapján, a közlekedés rendjének biztosítása érdekében a következőket rendelem:

1. §. A Debrecen-Pallagi útnak a 3765 kilométertől az 5234 kilométerig terjedő vámon, továbbá az 5234 kilométertől a 9000 kilométerig terjedő törvényhatósági utat képező szakaszán az állatok hajtását és igás szekereknek és teherszállító egyéb fogatoknak és végül a könnyű és nehéz tehergépkocsiknak átmenő közlekedését — a m. kir. rendőrség, a m. kir. posta, tűzoltók és mentők szolgáltatásban levő járműveknek kivételével — tiltom. — 2. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb beszámítás alá nem esik — kihágást követ el és ezen rendelet alapján 100 azaz száz pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a rendelet 1. paragrafusában foglalt tilalmat megszegi. — 3. §. Ezen rendeletbe ütköző kihágások felett elsőfokon a m. kir. rendőrség Debreceni kapitányságának vezetője, — tagy helyette a m. kir. rendőrség által rendőri büntetőbíráskodással megbízott tisztviselő — másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, — harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíráskodik. Ezen rendelet a közhírtételt követő 8-ik nap elteltével lép életbe és visszavonásig érvényben marad. — Debrecen, 1940 március 30. — A kapitányság ideigl. vezetője: Zombor Ernő sk., m. kir. rendőrfőtanácsos.

— Hirdetmény. Ertesítem a város érdekelteit, hogy a honvédelemről szóló 1939 II. tc. 96, 122, 212 és 235 paragrafusában, valamint a szállító-üzem honvédelmi szolgáltatás címén történő igénybeviteléről szóló 7900—1939 M E számú rendelet 2 paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a honvédelmi miniszter úr egyetértve a földművelésügyi miniszter úrral a 18000—1940 eln. 5. H M sz. rendeletével elrendelte, hogy 1. minden 3 éves s ennél idősebb ló (öszvér) tulajdonosa, illetve birtokosa, köteles honvédelmi szolgáltatásokról történő igénybevitelre kijelölt lovának (öszvéreknek) elülső lábait évente március, április, május és aug. szeptember és október hónapokban al-

landóan jól patkolt állapotban tartani; 2. minden hároméves és ennél idősebb ló (öszvér) birtokosa, az olyan marhalevelet, amelynek alsó részén levő „honvédelmi nyilvántartás”-i rovatába a lovak, öszvérek és fogatos járművek összeírása, vizsgálata, nyilvántartása s igénybevitelének előkészítése tárgyában 60.000 eln. 18—1939 H M sz. rendelet 3 paragrafusának (5) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján történt „utóbbi osztályozás alkalmával „I.A. I.B. II. II.he. II.O. III. IV. V. V.H.” jelzés jegyzetelt be — köteles 15 napon belül a városi nyilvántartó hivatalnak bemutatni. A bemutatás alkalmával a lovyilvántartó az igénybevitelre történt kijelölést közli és a marhalevelet „I.g” jelzéssel látja el. A kötelező patkoltatás megtörténtét a hatóság állatorvosai és más kiküldöttel útján ellenőrzi és az ilyen minőségben megjelenőknek a ló birtokos köteles lovat felszólításra bemutatni. Abból kifolyóan, hogy az igénybevitelt ló (öszvér) a rendelkezések ellenére patkoltatlan állapotban adatik át — az átadástól számított 8 héten belül károsodás, — vagy értékesítketés áll elő, az ilyen kárért, vagy értékesítketésért nem jár kártérítés. Felhívom az érdekelteket figyelmét arra, hogy a fenti rendelkezéseknek pontosan, mindenben tegyenek eleget, mert aki a rendeletben megszabott kötelezettségnek nem, vagy nem a megszabott módon és időben tesz eleget — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntethető. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdalahos cnevezésű összesen 938 kat. hold 246 négyszögöl területű városi ingatlan, amely legnagyobb részben rét és legelőből áll, 1940 évi október elsejétől kezdődőleg 1941 évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évre nyilvános szóbeli árverés útján naszonbérbeadásra kerül. Az árverés 1940 évi július hó 31. napján délelőtt 9 órakor, a város háza tanácstermében tartatik meg. A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők. Polgármester.

Élelmiszer árak Debrecenben

marhahús kilója	1.60	dióbel kilója	3.60—4.00
leveshús kg.	1.24—1.80	burgonya kilója	—14
borjúcomb kg	1.60—2.60	nyári rózsa k	—16—18
juhús	1.20—1.40	Ella rózsa kg	—10—12
báránycsomb kg.	2.00	fokhagyma kilója	—20
vesés kilója	2.40	vörshagyma kg.	—26
sertéskaraj kg.	2.40	karalábé drb.	—4
tarja kilója	1.90	káposzta kg.	—24—26
oldalal kilója	1.80	kelkáposzta	—16—24
szalonna kilója	1.80	savnyúkáposzta kg	—25
háj kilója	1.90	zöldbab kilója	—26—36
zsír kilója	2.02	főzőtök drb.	—18—20
csirke párja	2.40—3.00	spenót csom.	—6
tyúk párja	3.50—5.00	uberka drb.	—3—4
kacsa párja	3.50—4.60	zöldpaprika drb.	—3—5
élőponty kg.	2.20—3.00	málna kilója	—80—90
jegelt ponty	1.80—2.00	barack kilója	—50—90
apró hal kg	—60—1.20	me... kilója	—70—90
csuka kg.	1.20—1.40	alma kilója	—20—80
tej literje	—24	körte kilója	—40—90
tejfél literje	1.80—2.00	zöldtengeri drb.	—4—5
túró kilója	1.20	paradicsom	—20—36
vaj kilója	5.20	sárgadinnye	—40—76
sajt kilója	2.40	öszibarack kg	1.60—2
gomolya kilója	2.40	szilva kilója	—48—80
búzakenyér kilója	—37	örögdiinne	—40—50
tojás darabja	—9—10	juhsajt kilója	2.40
borsó kilója	—70—1.00		

Elveszett tegnap délután a Nyl uccától az István malomig 200 P. Becsületes megtaláló 50 pengő jutalmat kap Luzzi József pék, Turi András ucca 17. 1685

AJÁNLAT

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 16

Horgonyi fodrász, Szoboszló út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.

Ciánóztasson bizalommal a Csala ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és nő ruhákat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit” szalon, Rákóczi u. 28. 323 8. 13.

Poloskairtas ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger Csapó ucca 101. szám. 645 8. 18.

Gyönyörűen mosok, vasalok, darabszámra, lakásokon, Gelentsérné, Bercsényi ucca 11. sz. alatt. 1517 8. 18.

Gra. ógusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nvujt, Széchenyi u. 43. szám. 1655

VEGYES

Alló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Örökre adnám egyhetes kisfiamat keresztény családnak. Nyugati ucca 28. sz. második udvar. 1682

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egyszobás, konyhás bútorozott lakás azonnalra kiadó, csak fixfizetésűeknek. Honvédtemető ucca 6. 538 vv.

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás modern uccal lakás, november elsejére kiadó. Értekezni: Hatvan ucca 53. sz., iroda, telefon: 15-12 sz. 1292 vv.

Kiadó háromszobás, két szobás és egyszobás lakások, mellékhelyiségekkel, november hó 1. napjára. Mester ucca 21 szám. 1689

Háromszobás uccai jó nagy lakás, november elsejére átadó. Megtekinthető: Fűvészkert u. 12. földszint 1. alatt, 2—4 óra között. 1353

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettő szoba, emeleten, irodának, vagy lakásnak, augusztus 15-ére kiadó. Batthyány ucca 26. cukrászda 1345

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni: Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba nyaralóban, fürdőszoba, telefon használatlalt kiadó. Simonyi út 15. 1694

Bútorozott szoba, azonnal kiadó. Simonyi út 5 B. szám. 1652

Egy elegáns bútorozott szoba kiadó, két úrnak, azonnalra is. Ára hatvan pengő Cím a kiadóban. 1681

LAKÁST KERES

Keresek szeptember 1-re 15-re, kétszobás és 1—1 szobás lakást, lehet külön udvar. Lakbért három hónapra előre fizetem. „Vasútas” jelígyére kérem. 1688

INGÓSÁG VÉTEL

Gyalogsági kardot keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1436 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alighasznált tróglépek, s prizmas látszóvevők, nagyobb méretű perzsaszonygek, s Mária Terézia üvegcsillárok, igen olcsó eladók. Ingóságkövetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Wertheim pénzszekrény, olcsón eladó. Bőszörményi út 2., telefon: 12-91. szám. 1692

Szép előszoba garnitúra konyhabútor, olcsón eladó. Aczél ucca 9. 1699

Tíz hektoliteres szőlőprés eladó, váradegyház megyei Takaré. 1678

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzfát, szenet, már most vegyen, hogy jó fő tőnyaga biztosítva legyen Vágo József tűzifa és szénkereskedőnél, a Margitfürdő mellett. Új telefon szám: 37-24. sz. 1242 8. 30

ELADÓ HAZ

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Külsővársár-tér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy rakтарыkkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyen. Cím a kiadóban. 1+

Rákóczi ucca 19. számú nagytelkű, kertes, jól elhelyezkedő ház osztályozás miatt sürgősen eladó. 1679 9. 7.

Eladó jókarban levő háromlakásos, alapíncezett jó családi ház, Homok ucca 127. 1512 8. 20

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300.30 négyszögölös háromszobás komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

ELADÓ HÁZHELY

Pompás villatelek 131 négyszögöl, a DEAC sportpályával szembe a Dóczy József és Márton falvi ucca sarkán, közművekkel, négyszögölönként 10 pengőért eladó. Ez árban a kertrendezés és burkolási költség is benne van. Hittelképe, egyéneknek külön kedvező feltételekkel Felvilágosítást a Kölcsonós Segélyező Egylet bankpénztára ad. 111+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, ház helynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtud hat a kiadóban. 5+

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyszögölös villatelek, négyszögölönként 11 pengő árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonós Segélyező Egylet bankpénztára — Kossuth ucca 8. 140+

ELADÓ FÖLD

Tizenhárom kat. hold szántó, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Váradegyház megyei Takaré. 1678

FÖLDBÉRLET

Haszonbérbe kiadó Halápon 81 hold föld, esetleg felesbe is. Érdeklődni lehet: Baltázár Dezső ucca 20. szám. 1340

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Zollke! Köszönöm!! Leveled várom, de inkább Téged. Mindketten ölelünk. I. 1234

ALKALMAZÁST keres férfi

Nagy gyakorlattal bíró, józanéletű teher és luxuskocsi sofőr állást keres. Cím a kiadóban van. 1700

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kocsimosót, ki gyakorlattal rendelkezik, azonnali belépésre keresek, Autóüzem, Széchenyi u. 24. szám. 1693

Jó családból való fiút, tanulóknak felveszek Fábán Béla, Péterfia ucca 19. szám. 1680

Fakihordó azonnalra felvétetik, Miklós ucca 49. f. kereskedő. 1701

Bűrv. öszabászt felveszünk, Weinberger cipőgyár, Csapó ucca 58. szám. 1662

Tanuló felvétetik, gáz s vízvezeték műhelybe, fizetéssel, Garay ucca 15. szám alatt. 1677

Jómunkás péksegédet azonnalra felveszek, — Nyl ucca 79. 1347

ALKALMAZÁST nyer nő

Hölgyfodrászsegéd kis asszonyt magas fizetéssel és tanuló felveszek Nagy, Baltázár Dezső ucca 14. 1346

Megbízható bejárónő

keresek, kora reggeli órákra, 2—3 órai munkára, Fazekas, Piac u. 30. szám. 1676

Kiszolgáló kisasszony gyakorlott, felvétetik — Batthyány ucca 26. sz. Kiss cukrászda 1344

Kisasszonyt, azonnalra trafikba, kaucióval felveszünk. Cím a kiadóban. Jelentkezés ma. 1698

Mindenes bentlakót felveszek Szent Anna ucca 8. sz. Gyenes. 1350

Főzni tudó mindenest, szerény háztartáshoz azonnalra felveszek Gőrbe ucca 1. 1686

Szállodai takarítónőt és étkezdeli kiszolgálót felvesz Pannonia szálloda. 1691

Fodrásztanulónak lány azonnal felvétetik, Tolvay fodrász, Csapó u. 65. szám. 1696

Étkezdébe mindeneslány vagy asszony azonnal felvétetik, Péterfia 39., étkezdé. 1690

Hölgyfodrász kisasszony felvétetik „Piri” Bethlen ucca 23. 8. 11.

Rendes szakácsnőt keresek. Cím a kiadóban. 1337

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, tinokost a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Jó házikosztot adok, Árpád-tér 14., udvarban lakás. 1695

HANGSZER

Jókarban levő háromnegyedes, keresztthúros zongora eladó. Bőszörményi út 15. 1322

BÚTOR

Eladó alighasznált egyszerűbb egy szoba bútor, Vasvári ucca 20. szám alatt. 1471 8. 11

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Irodának, trafiknak, üzletnek alkalmas, kapualatti helyiség, november elsejére kiadó. — Svetits-bérház. 1678

Csapó ucca 93 üzletházban kiadó egy bolthelyi ség, havi 25 pengőért. 1683

PÉNZ

Pénzt, négy vagy ötezer pengőt, pár évre, ingatlanra kölcsön kiadnék. Kölcsön, esetleg nagyobb összeget is. Értekezhetni: Pataky, Péterfia u. 53., udvarban 1687

ELVESZETT

Elveszett a Nagytemplomtól a Károly Ferenc József útig egy drapp vászonkabát. Megtaláló vigye be a városi adóhivatalba, Sarkadi adótisz. 1697